

RAPORT **o stanie** **Gminy Głowczyce** **za rok 2020**

WÓJT GMINY GŁÓWCZYCE

URZĄD GMINY GŁÓWCZYCE
UL. KOŚCIUSZKI 8
76-220 GŁÓWCZYCE
www.glowczyce.pl

Głowczyce, maj 2021 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	4
I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY GŁÓWCZYCE	5
1.1. Położenie	6
1.2. Zarządzanie gminą	7
1.3. Ludność	10
1.4. Użytkowanie terenu.....	13
1.5. Własność gruntów	13
1.6. Gospodarstwa rolne.....	14
1.7. Podmioty gospodarcze	15
II. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII ORAZ UCHWAŁ RADY GMINY	16
2.1. Dokumenty strategiczne Gminy.....	16
2.2. Realizacja uchwał rady Gminy	16
III. FINANSE GMINY	17
3.1. Wykonanie budżetu Gminy Główny.....	17
3.2. Realizacja funduszu sołectkiego	19
IV. INWESTYCJE I REMONTY	34
4.1. Inwestycje i remonty drogowe	34
4.2. Inwestycje wodno – kanalizacyjne.....	35
4.3. Remonty	36
V. ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA	36
5.1. Pomoc społeczna	36
5.2. Działania na rzecz seniorów.....	38
5.3. Ochrona zdrowia	39
5.4. Profilaktyka uzależnień	40
VI. PLANOWANIE PRZESTRZENNE.....	43
6.1. Planowanie przestrzenne	43
6.2. Decyzje o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego ...	43
VII. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI	44
7.1. Sprzedaż nieruchomości.....	44
7.2. Komunalizacja mienia Skarbu Państwa	45
7.3. Zakup działek do zasobu komunalnego	45
7.4. Zamiana działek	45
VIII. ŚRODOWISKO I EKOLOGIA	45
8.1. Decyzje dotyczące wycinki drzew	45
8.2. Gminny Program Usuwania Azbestu	46
8.3. Decyzje środowiskowe.....	46
8.4. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Główny w 2020 r.	47
8.5. Ekologia	47
8.6. Gospodarowanie odpadami komunalnymi	48
IX. INFRASTRUKTURA DROGOWA	49
9.1. Infrastruktura drogowa.....	49
9.2. Decyzje o zajęciu pasa drogowego	50
X. GOSPODARKA KOMUNALNA	50
10.1. Dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków.....	51

10.2. Komunikacja, dowóz uczniów do szkół.....	52
10.3. Gospodarka mieszkaniowa.....	53
10.4. Oświetlenie ulic na terenie Gminy	55
10.5. Cmentarze komunalne.....	55
10.6. Pozostałe usługi wykonywane przez Zakład Usług Publicznych Sp. z o. o. w Główczycach	56
XI. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE	56
XII. OŚWIATA.....	58
12.1. Placówki oświatowe.....	58
12.2. Stypendia naukowe	59
12. 3. Dotacje oświatowe i projekty unijne	59
12.4. Wydatki na oświatę	60
XIII. ZABYTKI	60
XIV. KULTURA, SPORT I TURYSTYKA.....	62
14.1. Wydarzenia i zrealizowane projekty	62
14.2. Działalność sekcji i grup	67
14.3. Biblioteka publiczna i jej filie	68
14.4. Sport i turystyka	68
14.5. Remonty infrastruktury	71
XV. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY.....	71
15. 1. Policja.....	71
15.2. Ochotnicza Straż Pożarna.....	72
15.3. Zarządzanie kryzysowe	73
XVI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	74
XVII. AUDYT WEWNĘTRZNY	77
ZAKOŃCZENIE.....	78

WSTĘP

Niniejszy raport sporządzony został na podstawie z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.). Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy w 2020 roku, a w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy oraz funduszu sołectkiego.

Raport o stanie Gminy to dokument przedstawiający działania Urzędu Gminy i podległych mu jednostek oświatowych:

- Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Głowczycach
- Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Żelkowie
- Szkoły Podstawowej w Poblóciu
- Szkoły Podstawowej w Stowięcinie

jednostek budżetowych:

- Ośrodka Pomocy Społecznej w Głowczycach,
- Środowiskowego Domu Samopomocy w Rumsku

oraz instytucji kultury:

- Gminnego Ośrodka Kultury w Głowczycach.

Raport zawiera informacje dotyczące działań samorządu na rzecz mieszkańców w obszarze społecznym, gospodarczym, oświatowym i kulturalnym.

Opisano w nim podjęte działania z zakresu inwestycji, planowania przestrzennego, rolnictwa, oświaty, polityki społecznej, kultury, jak również o sposobie wydatkowania środków z budżetu gminy. Jednocześnie raport ma za zadanie przybliżyć mieszkańcom, jak wiele różnorodnych zadań spoczywa na organach gminy.

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY GŁÓWCZYCE

Powierzchnia gminy: 32 381 ha.

W skład gminy wchodzi 26 sołectw oraz 1 osiedle: Będziechowo, Cecenowo, Ciemino, Choćmirówko, Dargoleza , Drzeżewo, Główczyce, Gorzysław, Gorzyno, Izbica, Klęcino, Poblócie, Podole Wielkie, Rumsko, Rzuszcze, Siodłonie, Skórzyno, Stowięcino, Szelewo, Szczypkowice, Warblino, Wolinia, Wykosowo, Wielka Wieś, Żoruchowo, Żelkowo, Główczyce - Osiedle. Gmina obejmuje zasięgiem 49 miejscowości, z których największa to miejscowość Główczyce.

	Sołectwo	Miejscowości wchodzące w skład sołectw
1.	Główczyce	Główczyce, Święcino, Klęcinko
2.	Ciemino	Ciemino, Zgierz
3.	Klęcino	Klęcino
4.	Skórzyno	Skórzyno, Rówienko
5.	Izbica	Izbica, Gać
6.	Rumsko	Rumsko, Równo
7.	Siodłonie	Siodłonie
8.	Będziechowo	Będziechowo
9.	Drzeżewo	Drzeżewo, Lipno
10.	Choćmirówko	Choćmirówko, Choćmirowo
11.	Żelkowo	Żelkowo, Czarny Młyn, Murowaniec, Zgojewo, Zgojewko
12.	Żoruchowo	Żoruchowo
13.	Wielka Wieś	Wielka Wieś, Dachowo
14.	Warblino	Warblino
15.	Szczypkowice	Szczypkowice, Dachówko
16.	Gorzysław	Gorzysław
17.	Stowięcino	Stowięcino,
18.	Gorzyno	Gorzyno, Michałowo, Gostkowo
19.	Podole Wielkie	Podole Wielkie, Olszewko, Będzimirz, Zawada, Kokoszki
20.	Szelewo	Szelewo
21.	Dargoleza	Dargoleza, Przebędowo
22.	Poblócie	Poblócie, Następowo
23.	Wolinia	Wolinia, Pękalin
24.	Cecenowo	Cecenowo
25.	Rzuszcze	Rzuszcze, Rzuski Las
26.	Wykosowo	Wykosowo
27.	Osiedle Główczyce	ul. Na Wzgórzu

Źródło: Biuletyn Informacji Publicznej.

Gmina Główczyce to nie tylko piękne krajobrazy, malownicze widoki oraz obfitość fauny i flory. Gmina wyróżnia się bogactwem zabytków różnego formatu. Zlokalizowane są tu liczne zabytkowe pałace, historyczne cmentarze oraz zabytki architektury sakralnej.

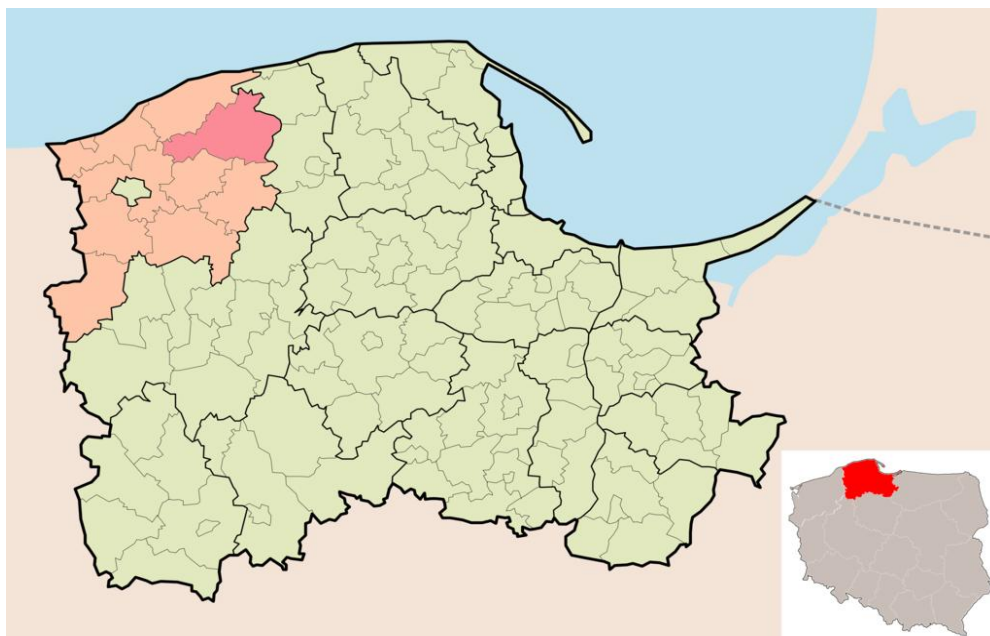
1.1. Położenie

Gmina Główczyce położona jest w województwie pomorskim, w północno – wschodniej części powiatu słupskiego, na Pobrzeżu Słowińskim. Graniczy:

- od wschodu z gminami powiatu lęborskiego: Wicko i Nowa Wieś Lęborska,
- od południa z gminami powiatu słupskiego: Potęgowo i Damnica,
- od strony zachodniej z gminą Słupsk,
- od północy z gminą Smołdzino (powiat Słupsk).

Granica Gminy Główczyce w części północnej wyznaczona jest przez brzeg jeziora Łebsko, w części wschodniej przez koryto rzeki Łeby. Granica południowa Gminy przebiega głównie przez tereny rolne, pola uprawne i łąki, w części zachodniej przez tereny leśne. Północno – zachodnią granicę wyznacza rzeka Pustynka wpadająca do jeziora Łebsko.

Przez obszar Gminy Główczyce przebiega centralnie, w kierunku zachód - wschód, droga wojewódzka DW 213 Słupsk – Wicko – Celbowo.

Położenie Gminy Główczyce na mapie województwa pomorskiego.

1.2. Zarządzanie gminą

Podstawowym celem działalności samorządu gminnego jest zaspokajanie podstawowych potrzeb mieszkańców w obszarze społecznym, edukacyjnym, infrastrukturalnym oraz bezpieczeństwa. Do zadań własnych Gminy należy m.in. dbałość o porządek publiczny, oświatę, kulturę, infrastrukturę, w tym gospodarkę komunalną i drogownictwo, pomoc społeczną i ochronę środowiska. Natomiast zadania zlecone przez administrację rządową dotyczą spraw obywatelskich i obronności.

Organy Gminy

Wójt Gminy jest organem wykonawczym, jego kadencja trwa 5 lat. Wykonuje on uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa.

Do zadań Wójta należy w szczególności:

- przygotowywanie projektów uchwał Rady Gminy;
- opracowywanie programów rozwoju;
- określanie sposobu wykonywania uchwał;
- gospodarowanie mieniem komunalnym;
- wykonywanie budżetu.

Funkcję Wójta od 2018r. sprawuje Danuta May. Wójt wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy.

W skład kierownictwa urzędu wchodzi:

- Wójt Gminy – Danuta May
- Zastępca Wójta – Rafał Teterka
- Sekretarz Gminy – Joanna Lipczyńska
- Skarbnik Gminy/kierownik Referatu finansowego – Mariola Barna
- Zastępca Skarbnika Gminy – Małgorzata Wygocka
- Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego – Anna Nowosielecka – Cur
- Zastępca kierownika USC – Alicja Karbownik
- Kierownik Referatu Oświaty – Ewa Jarzębińska
- p.o. kierownika Referatu Budownictwa i Inwestycji – Kazimiera Kochanowska

W 2020 roku w Urzędzie Gminy zatrudnionych było 38 pracowników, w tym 32 na stanowiskach urzędniczych, 1 osoba na stanowisku pomocniczym, 5 osób obsługi oraz 1 osoba zatrudniona była w ramach umowy o staż zawartej z Powiatowym Urzędem Pracy w Słupsku.

Kierownikami jednostek organizacyjnych są:

- Krystyna Oczachowska –kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Głowczycach;
- Danuta Stegienta – kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Rumsku;
- Beata Głowacka –dyrektor Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Głowczycach
- Małgorzata Pochodaj –dyrektor Szkoły Podstawowej w Pobłociu
- Dorota Sibińska –dyrektor Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Żelkowie
- Andrzej Godnicz- dyrektor Szkoły Podstawowej w Stowiecinie
- Paweł Żmuda – dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Głowczycach

Rada Gminy w Głowczycach (rada VIII kadencji) jest organem stanowiącym i kontrolnym, wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do jej zadań należy m.in.: uchwalanie statutu gminy, budżetu gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącą Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do wiadomości mieszkańców. Radę Gminy w Głowczycach tworzy 15 radnych.

Lp.	Skład Rady Gminy Głowczyce kadencji 2018-2023
1.	KWIATKOWSKI Arkadiusz - Przewodniczący Rady Gminy
2.	FIR Zenon - Z-ca Przewodniczącego Rady Gminy
3.	DYŚ Mariusz Stanisław
4.	HLIWSKI Kazimierz Stanisław
5.	KOWALKO Daniel
6.	KWIATKOWSKA Marianna
7.	ŁABA Józef
8.	MAŃKOWSKI Jerzy
9.	MATKOWSKI Michał
10.	POWIDEŁ Radosław Andrzej
11.	RYBAK Krzysztof Stanisław
12.	SIDOR Jagoda Anna
13.	STOLARSKI Łukasz
14.	SPIEWAK Krystyna Antonina
15.	WIERBOWSKI Kazimierz

Rada Gminy kontroluje działalność Wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy, w tym celu powołuje Komisję rewizyjną.

Lp.	Komisja rewizyjna Rady Gminy Głowczyce kadencji 2018-2023
1.	Marianna Kwiatkowska - Przewodnicząca

2.	Krystyna Śpiewak - Z-ca Przewodniczącej
3.	Jagoda Sidor
4.	Radosław Powideł
5.	Kazimierz Wierbowski

Rada ze swojego grona może powoływać stałe i doraźne komisje do określonych zadań, ustalając przedmiot działania oraz skład osobowy. Składy komisji stałych:

Lp.	Komisja Oświaty, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa Publicznego Rady Gminy Głowczyce kadencji 2018-2023
1.	Jagoda Sidor - Przewodnicząca
2.	Łukasz Stolarski - Z-ca Przewodniczącej
3.	Józef Łaba
4.	Zenon Fir
5.	Jerzy Mańkowski

Lp.	Komisja Budżetu, Finansów i Rozwoju Gospodarczego Rady Gminy Głowczyce kadencji 2018-2023
1.	Kazimierz Hliwski - Przewodniczący
2.	Marianna Kwiatkowska – Z-ca przewodniczącego
3.	Krystyna Śpiewak
4.	Michał Matkowski
5.	Mariusz Dyś

Lp.	Komisja Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej Rady Gminy Głowczyce kadencji 2018-2023
1.	Mariusz Dyś - Przewodniczący
2.	Radosław Powideł - Z-ca Przewodniczącego
3.	Kazimierz Wierbowski
4.	Krzysztof Rybak
5.	Zenon Fir

W celu rozpatrywania skarg na działania Wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wniosków oraz petycji składanych przez obywateli Rada powołuje Komisję skarg, wniosków i petycji.

Lp.	Komisja skarg, wniosków i petycji Rady Gminy Głowczyce kadencji 2018-2023
1.	Michał Matkowski - Przewodniczący
2.	Jerzy Mańkowski - Z-ca przewodniczącego

3.	Krzysztof Rybak
4.	Kazimierz Hliwski
5.	Daniel Kowalko

W 2020 r. radni obradowali podczas 9 sesji, na których podjęli łącznie 84 uchwały.

1.3. Ludność

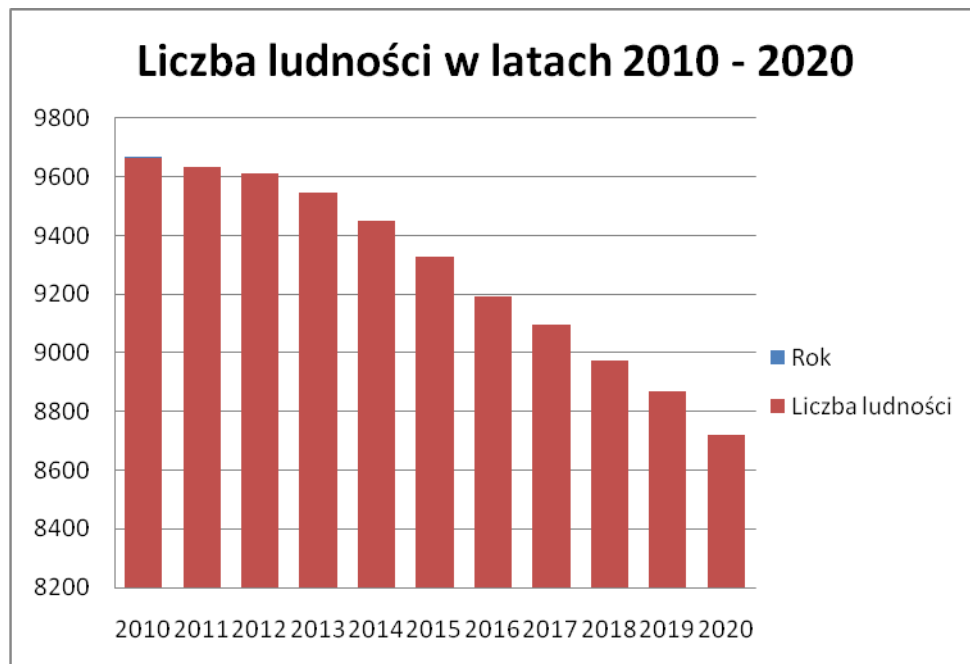
Na dzień 31 grudnia 2020 r. ogólna liczba ludności Gminy Główczyce wynosiła 8781 osób, w tym mieszkańców zameldowanych na pobyt stały – 8722, na pobyt czasowy – 59.

Liczba stałych i czasowych mieszkańców Gminy Główczyce, na podstawie prowadzonego przez gminę rejestru mieszkańców, kształtowała się następująco:

Miejscowość	Liczba mieszkańców ogóle	Pobyt stały	Pobyt czasowy
Będziechowo	134	133	1
Będzimierz	45	44	1
Cecenowo	337	336	1
Choćmirowo	55	55	0
Choćmirówko	116	116	0
Ciemino	145	141	4
Dargoleza	167	162	5
Dochowo	72	72	0
Dochówko	37	34	3
Drzezewo	134	134	0
Gać	33	33	0
Główczyce	1647	1636	11
Gorzyno	324	324	0
Gorzysław	30	29	1
Gostkowo	49	49	0
Izbica	246	245	1
Kłęcinko	98	98	0
Kłęcino	245	243	2
Kokoszki	5	5	0
Lipno	14	13	1
Michałowo	25	25	0
Murowaniec	9	9	0
Następowo	13	13	0
Olszewko	11	11	0
Pękalin	17	17	0
Pobłocie	694	691	3
Podole Wielkie	185	185	0
Przebędowo Słupskie	59	58	1
Rówienko	13	13	0
Równno	83	83	0

Rumsko	235	235	0
Rzuski Las	47	47	0
Rzuszcze	282	281	1
Siodłonie	195	192	3
Skórzyno	137	137	0
Stowięcino	369	368	1
Szczypkowice	377	374	3
Szelewo	59	58	1
Święcino	57	57	0
Warblino	139	139	0
Wielka Wieś	341	340	1
Wolinia	317	315	2
Wykosowo	243	240	3
Zawada	26	24	2
Zgierz	58	58	0
Zgojewko	11	11	0
Zgojewo	136	135	1
Żelkowo	271	269	2
Żoruchowo	439	435	4
RAZEM	8981	8722	59

W ciągu ostatnich lat liczba mieszkańców zmniejszyła się. Tendencja przyrostu naturalnego w gminie wykazuje trend malejący.

W latach 2010 – 2020 odnotowano systematyczny spadek liczby ludności zamieszkującej gminę Główny. Średnioroczny spadek liczby mieszkańców wynosi mniej więcej 1%.

Decydujący wpływ na sytuację demograficzną gminy Główny wywiera migracja ludności. W analizowanych latach 2016 – 2020 suma rocznych sald migracji wyniosła - 1 604. Różnica między liczbą wymeldowań z pobytu stałego, a liczbą zameldowań na pobyt stały wynosiła rocznie około 300. Sytuacja ta bardzo negatywnie wpływa na sytuację demograficzną gminy Główny. Emigrują głównie osoby w wieku produkcyjnym, zabierając ze sobą swoje pociechy w wieku przedprodukcyjnym. Zmienia to strukturę wiekową mieszkańców gminy Główny.

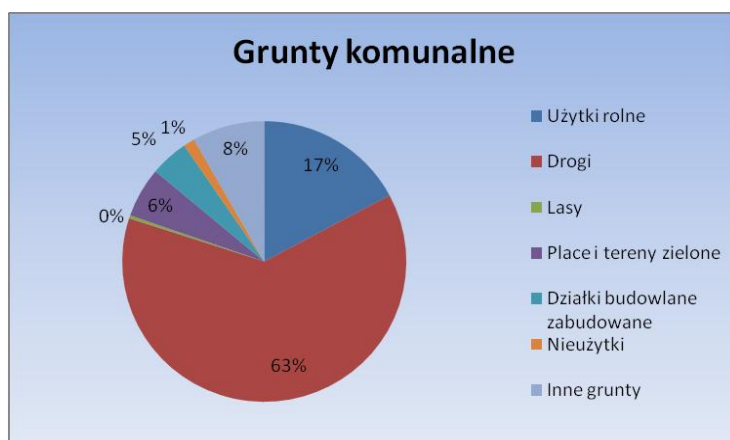
Struktura społeczno-demograficzna gminy Główny w latach 2016– 2020

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
Stan ludności ogółem, w tym:	9 190	9 093	8 970	8 863	8 724
mężczyźni	4 641	4 579	4 524	4 481	4 402
kobiety	4 549	4 514	4 446	4 382	4 322
Ludność w wieku przedprodukcyjnym ogółem, w tym:	2105	2081	2043	2023	1956
mężczyźni	1089	1077	1056	1058	1014
kobiety	1016	1004	987	965	942
Ludność w wieku produkcyjnym ogółem, w tym:	5 839	5 714	5 591	5 438	5 323
mężczyźni	3 191	3 112	3 061	2 991	2 929
kobiety	2 648	2 602	2 530	2 447	2 394
Ludność w wieku poprodukcyjnym ogółem, w tym:	1 246	1 298	1 336	1 402	1 445
mężczyźni	361	390	407	432	459
kobiety	885	908	929	970	986
Liczba zawartych małżeństw	39	52	40	62	33
Urodzenia żywe	114	131	115	95	94
Zgony ogółem	103	110	108	100	108
Przyrost naturalny	11	21	7	- 5	- 14
Zameldowania na pobyt stały	45	45	59	62	75
Wymeldowania z pobytu stałego	376	312	427	371	404

Są to odpowiednio: użytki rolne - 146 ha, drogi - 533 ha, lasy – 3 ha, place i tereny zielone – 49 ha, działki budowlane zabudowane – 37 ha, nieużytki – 11 ha, oraz „inne” – 70 ha.

Grunty komunalne	Powierzchnia w ha
Użytki rolne	146
Drogi	533
Lasy	3
Place i tereny zielone	49
Działki budowlane zabudowane	37
Nieużytki	11
Inne	70
Razem:	849

W skład mienia komunalnego wchodzi następujące obiekty:

- budynki mieszkalne – 14
- szkoły – 4
- były szkoły – 2
- ośrodki zdrowia – 2
- remizy strażackie – 7
- stadiony sportowe – 5
- hale sportowe – 4
- przystanki autobusowe – 29
- świetlice wiejskie – 20
- oczyszczalnie ścieków – 6
- hydrofornie i stacje uzdatniania wody – 28
- budynki gospodarcze - 14

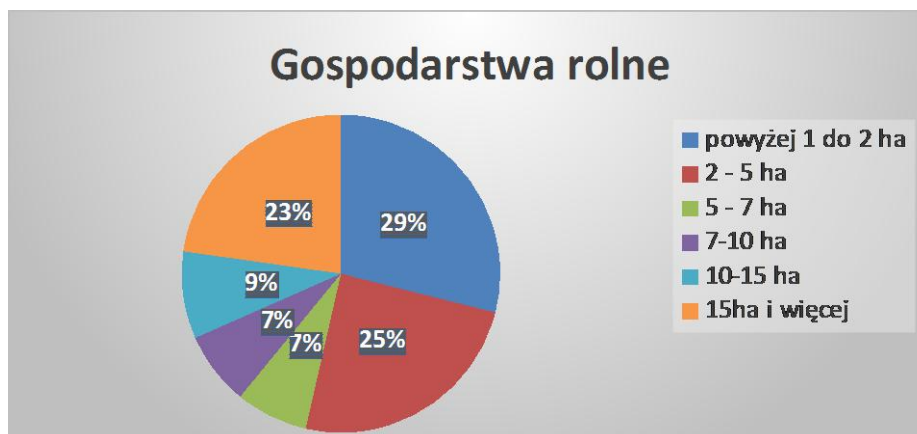
1.6. Gospodarstwa rolne

W gminie Główny w 2020 roku funkcjonowało 877 gospodarstw rolnych, w porównaniu do roku poprzedniego liczba gospodarstw wzrosła o 20.

Lp.	Powierzchnia gospodarstw	Ilość gospodarstw		
		Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2020
1.	powyżej 1 do 2 ha	240	248	255
2.	2 - 5 ha	208	211	214
3.	5 - 7 ha	63	63	63
4.	7-10 ha	64	64	63
5.	10-15 ha	76	76	81
6.	15ha i więcej	192	195	201
	RAZEM	843	857	877

W okresie 2018 – 2020 liczba gospodarstw rolnych systematycznie wzrasta. Zwiększyła się zarówno liczba najmniejszych gospodarstw rolnych (do 5 ha), jak i największych (pow. 15 ha).

Podatników użytków rolnych o powierzchni do 1 ha jest 1380 (w roku 2019 -1341).

1.7. Podmioty gospodarcze

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. ilość aktywnych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności w gminie Główny, obejmowała 279 przedsiębiorców (w 2019 r. – 254).

W 2020 roku działalność zarejestrowało 47 podmiotów (w 2019 r. - 61 podmiotów), zawiesiło działalność 32 podmioty, wznowiło działalność 21 podmiotów i zakończyły działalność 22 podmioty (w 2019 r. – 32).

Głównym przedmiotem działalności przedsiębiorców w 2020 roku było:

- wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych,
- wykonywanie robót budowlanych związanym ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych,
- transport drogowy towarów,
- konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych,
- handel detaliczny,
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo.

II. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII ORAZ UCHWAŁ RADY GMINY

2.1. Dokumenty strategiczne Gminy

W Gminie Główny w 2020 roku obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- 1) Strategia Rozwoju Gminy
- 2) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
- 3) Gminny Program Wspierania Rodziny
- 4) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
- 5) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- 6) Gminny Program Wspierania Rodziny
- 7) Program Ochrony Środowiska
- 8) Program współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego
- 9) Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy
- 10) Program opieki nad zabytkami
- 11) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii
- 12) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 13) Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt
- 14) Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe
- 15) Program usuwania azbestu.

W dalszej części niniejszego opracowania przedstawione zostaną działania podejmowane na rzecz realizacji powyższych programów i strategii.

2.2. Realizacja uchwał rady Gminy

Rada Gminy Główny w 2020 roku podjęła 84 uchwały, z czego:

- 35 uchwał było objętych nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku,
- 24 uchwały stanowiły prawo miejscowe i podlegały publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Działania rady gminy w roku 2020 koncentrowały się na sprawach finansowych, gospodarczych, zagospodarowania przestrzennego, oświaty, spraw społecznych oraz inwestycji.

Uchwały zostały wdrożone do realizacji, zgodnie z zestawieniem stanowiącym **załącznik nr 1 do Raportu**.

III. FINANSE GMINY

Polityka finansowa gminy realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Gminy, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków. Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz o załącznik do uchwały budżetowej przedstawiający wydatki majątkowe.

Budżet gminy na 2020 rok został uchwalony uchwałą Nr XV/122/2019 Rady Gminy Główny z dnia 19 grudnia 2019 r., natomiast Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2020-2029 została uchwalona uchwałą Nr XV/121/2019 Rady Gminy Główny z dnia 19 grudnia 2019 r.

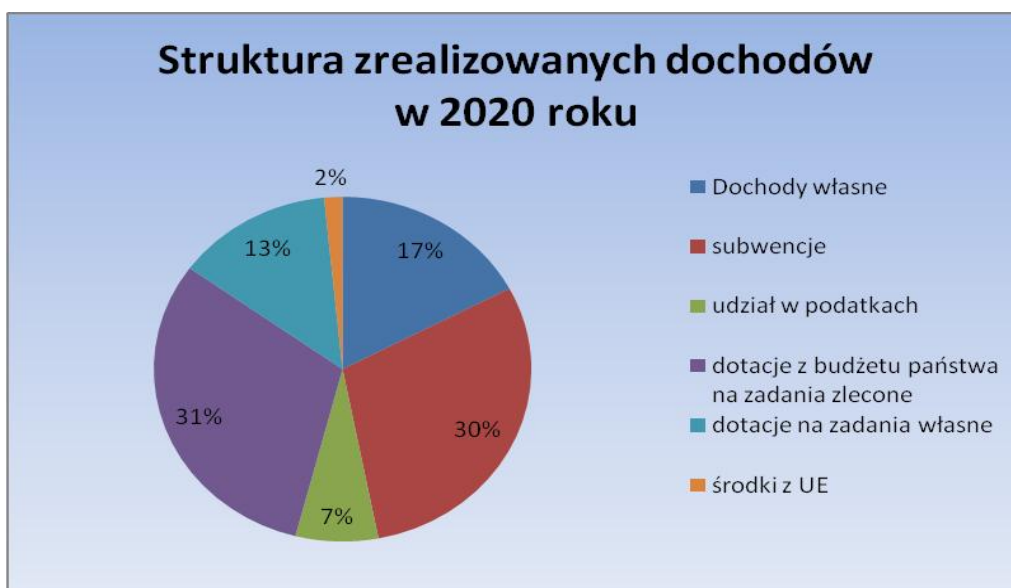
3.1. Wykonanie budżetu Gminy Główny

Wykonanie budżetu Gminy Główny za rok 2020 przedstawia się następująco:

	Dochody	Wydatki
Plan początkowy	45 281 905,79	48 348 433,51
Plan po zmianach dokonanych w ciągu całego 2020 roku	52 470 759,48	56 123 329,20
Wykonanie za 2020 rok	58 236 249,90 (110,99%)	50 874 765,73 (90,65%)

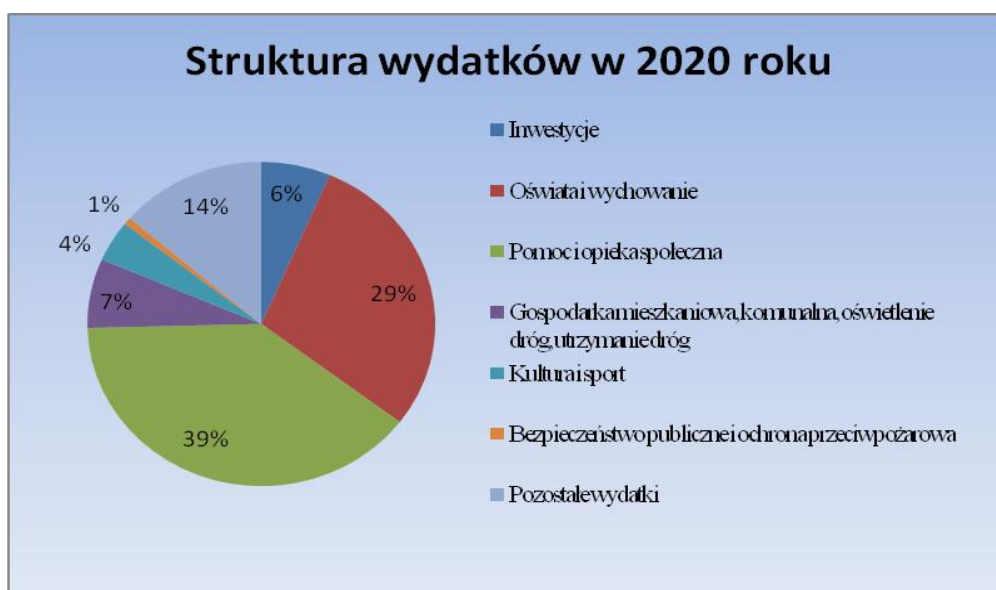
Struktura zrealizowanych dochodów w roku 2020

Dochody własne	10 047 350,02 zł
Subwencje	17 300 252,00 zł
Udziały w podatkach	4 115 057,39 zł
Dotacje z budżetu państwa na zadania zlecone	18 025 358,42 zł
Dotacje na zadania własne	7 835 815,91 zł
Środki z UE	912 416,16 zł
Dochody ogółem	58 236 249,90 zł

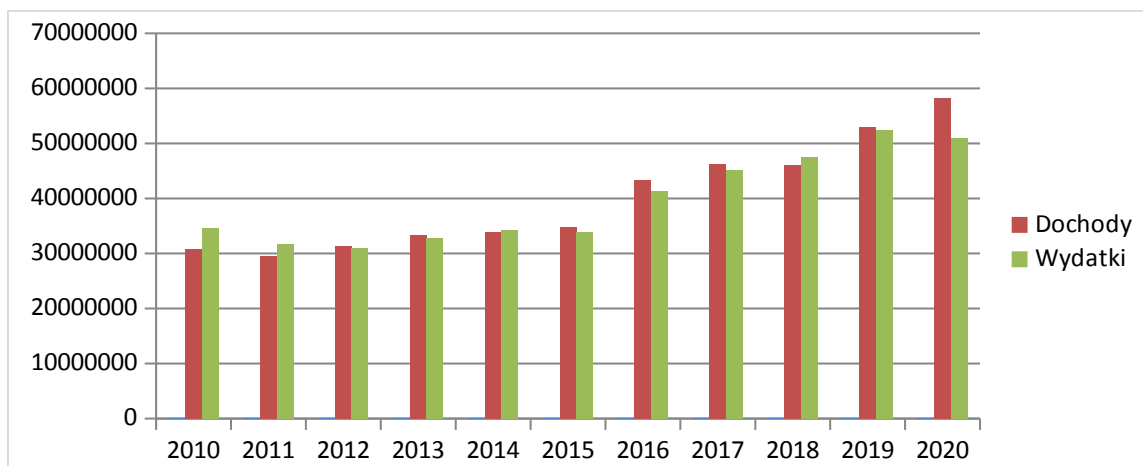
Struktura wydatków w 2020 roku

Inwestycje	3 266 935,57 zł
Oświata i wychowanie	14 727 367,45 zł
Pomoc i opieka społeczna	19 965 054,33 zł
Gospodarka mieszkaniowa, komunalna, oświetlenie dróg, utrzymanie dróg	3 523 472,21 zł
Kultura i sport	2 086 857,25 zł
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	370 905,88 zł
Pozostałe wydatki	6 934 176,04 zł
Wydatki ogółem	50 874 765,73 zł

Budżet Gminy za 2020 rok zamknął się nadwyżką w wysokości 7 361 484,17 zł, przy planowanym deficycie w wysokości - 3 066 527,72 zł.

Dochody i wydatki gminy w okresie od 2010 roku do 2020 roku

Zadłużenie Gminy na dzień 31.12.2020 r. wyniosło **9.412.000,00 zł** z tytułu kredytów i pożyczek.

Dochody ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2020 roku wynosiły 6.632,07 zł, natomiast wydatki ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 5.793,73 zł.

3.2. Realizacja funduszu sołeckiego

Plan wydatków sołectw w ramach Funduszu Sołeckiego wynosił ogółem 671.910,89 zł i w 2020 roku zrealizowano je na kwotę 610.086,05 zł, tj. 90,80% wykonania.

W ramach funduszu zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

Sołectwo	Przedsięwzięcie	Plan	Wykonanie
Będziechowo	Zakup materiału na remont dachu świetlicy wiejskiej	15 887,47 zł	15 887,47 zł
	Zakup sprzętu dla klubu LUKS „Żelki”	500,00 zł	495,42 zł

Ciemino	Zakup bramy wjazdowej do OSP Izbica	2 000,00 zł	2 000,00 zł
	Zakup podkaszarki	2 200,00 zł	2 200,00 zł
	Estetyzacja i rewitalizacja parku	279,43 zł	279,43 zł
	Budowa wiaty	15 749,66 zł	15 749,66 zł

Cecenowo	Zakup koszulek dla drużyny	1 000,00 zł	1 000,00 zł
----------	----------------------------	-------------	-------------

	sportowej		
	Imprezy okolicznościowe art. spożywcze	900,00 zł	900,00 zł
	Wsparcie drużyny sportowej „JANTARIA Pobłocie” Doposażenie świetlicy wiejskiej	500,00 zł	500,00 zł
	Wiata przy świetlicy wiejskiej (usługa + projekt)	14 617,60 zł	14 617,60 zł
	Zakup blachy na pokrycie wiaty na boisku sportowym	1 000,00 zł	997,27 zł
	Tabl. informacyjna 2 szt.	2 435,40 zł	2 435,40 zł
	Modernizacja istniejącego placu zabaw	4000,00 zł	3628,50 zł
	Zakup naczyń do świetlicy wiejskiej	2 000,00 zł	2 000,00 zł
			
Choćmirówko	Zakup sprzętu klub Żelki	992,18 zł	992,18 zł
	Zakup drewnitni – obok świetlicy	3 000,00 zł	3 000,00 zł
	Zagospodarowanie placu wokół świetlicy	10 000,00 zł	10 000,00 zł
	Organizacja imprez kulturalnych	3 000,00 zł	2 990,80 zł

Doposażenie placu zabaw przy szkole w Żelkowie	1 000,00 zł	1 000,00 zł
--	-------------	-------------

Dargoleza	Wiata na boisko wraz z planem	19 000,00 zł	18 550,80 zł
	Siatki na bramki do gry w piłkę	1 000,00 zł	896,00 zł
	Zasadzenie i kupno drzewek na boisko – praca społeczne	500,00 zł	500,00 zł

Drzeżewo	Doposażenie placu zabaw w boisko do piłki nożnej	17 214,14 zł	2 790,44 zł
Główczyce	Montaż poręczy na starym osiedlu	6 000,00 zł	6 000,00 zł
	Zakup łopaczy na boisko sportowe	12 000,00 zł	11 217,60 zł
	Sprzęt i wyposażenie OSP Główczyce	7 000,00 zł	7 000,00 zł
	Projekt drogi do ulicy Lipowej	23 627,50 zł	23 627,50 zł

Gorzyno	Doposażenie siłowni zewnętrznej	15 000,00 zł	14 942,00 zł
	Oczyszczenie stawu	8 500,00 zł	5 499,99 zł
	Doposażenie świetlicy	1 000,00 zł	1 000,00 zł
	Dofinansowanie OSP Gorzyno	1 272,15 zł	1 248,00 zł

Gorzysław	Zakup płyt Jumbo na drogę gminną	11 330,21 zł	11 262,86 zł
Izbica	Remont ogrodzenia placu zabaw	8 400,00 zł	8 400,00 zł
	Wsparcie KGW Izbica-zakup materiałów na stroje, zakup AGD	2 000,00 zł	2 000,00 zł
	Remont schodów na świetlicy wiejskiej	7 250,00 zł	7 250,00 zł
	Zakup materiałów ogrodniczych, w tym roślin na plac zabaw	2 000,00 zł	2 000,00 zł
	Wsparcie OSP – zakup bramy wjazdowej	5 000,00 zł	5 000,00 zł

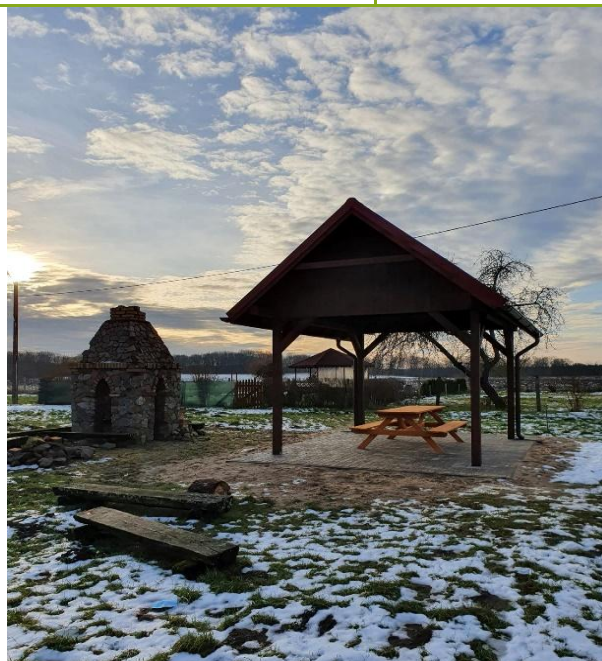
Klęcino	Poprawa estetyki wsi	4 000,00 zł	3 986,28 zł
	Renowacja kosiarki	2 000,00 zł	2 000,00 zł
	Imprezy okolicznościowe	201,06 zł	201,06 zł
	Ogrodzenie placu zabaw	15 243,67 zł	15 243,30 zł

Poblócie	Doposażenie placu zabaw	15 000,00 zł	15 000,00 zł
	Remont szatni i modernizacja boiska	8 000,00 zł	7 929,70 zł
	Naprawa dróg gminnych – równiarka	9 025,12 zł	9 025,12 zł
	Estetyzacja wsi oraz spotkania integracyjne	799,83 zł	799,83 zł
	Oświetlenie Gatki- dokumentacja projektowa	4 550,00 zł	3 974,10 zł
	Zakup iluminacji świetlnych	4 000,00 zł	4 000,00 zł
	Zakup oznakowania (tablice dojazdowe do posesji)	2 000,00 zł	1 862,00 zł
	Remont przystanku	1 800,00 zł	1 800,00 zł

Podole Wielkie	Budowa wiaty na boisku w Podolu + projekt	17 000,00 zł	17 000,00 zł
	Remont przystanku w Będzimirzu	4 000,00 zł	2 000,00 zł
	Artykuły spożywcze, nagrody	1 792,57 zł	1 743,84 zł

Rumsko	Imprezy kulturalne	2 500,00 zł	2 499,71 zł
	Zakup i montaż bramki na boisko sportowe Rumsko	1 500,00 zł	1 500,00 zł

Zakup sprzętu na OSP Główczyce	1 500,00 zł	1 500,00 zł
Remont drogi z Rówienka do Klęcinka	19 980,81 zł	19 065,00 zł

Rzuszcze	Remont kuchni wymiana instalacji oraz płytek	18 932,18 zł	17 642,00 zł
	Zakup tablicy informacyjnej	1 500,00 zł	1 500,00 zł
	Doposażenie klubu sportowego „Jantaria”	2 500,00 zł	2 462,00 zł
	Zakup ogrodzenia na boisko	2 500,00 zł	2 496,67 zł

Siodlonie	Zakup blaszaka na plac zabaw oraz koszty na utrzymanie kosiarek	2 000,00 zł	2 000,00 zł
	Aranżacja i doposażenie placu zabaw- zakup	9 505,12 zł	9 505,00 zł
	Zakup piłkarzyków na świetlicę wiejską	1 000,00 zł	1 000,00 zł
	Urządzenia na plac zabaw- zakup i montaż	6 500,00 zł	6 500,00 zł
			
Stowięcino	Remont przystanku	15 000,00 zł	15 000,00 zł
	Środki przeznaczone na świetlicę zakup art.	7 753,75 zł	5 217,70 zł
			
Szelewo	Remont drogi gminnej	12 740,41 zł	12 265,33 zł
Skórzyno	Zakup 2 luster na	1 600,00 zł	1 525,20 zł

	skrzyżowania		
	Zakup znaków adresowych oraz tablicy ogłoszeniowej	2 927,40 zł	2 927,40 zł
	Uporządkowanie terenu koło placu zabaw	8 000,00 zł	7 737,00 zł
	Paczki dla dzieci na Mikołajki	2 000,00 zł	1 971,74 zł
	Materiały na wykonanie kładki nad ciekim wodnym	1 400,00 zł	1 389,48 zł
	Ławki parkowe - plac zabaw	1 002,00 zł	1 002,00 zł
	Zakup trawy i środków na chwastobójczych	430,62 zł	416,00 zł

Szczypkowice	Zakup kuchenki gazowej na świetlicę	1 400,00 zł	1 399,00 zł
	Tablica informacyjna 2 szt.	2 435,40 zł	2 435,40 zł
	Zakup kosiarki samojezdnej – traktorek	16 000,00 zł	15 900,00 zł
	Zakup kruszywa na drogę do Dochówka i parking w Szczypkowicach	7 082,14 zł	7 082,14 zł
	Zakup garażu (blaszak)	2 100,00 zł	2 100,00 zł

Zakup cementu	280,00 zł	280,00 zł
Wynajęcie koparki	368,00 zł	368,00 zł
Zakup taczki, narzędzi ogrodniczych i śr. czystości	850,00 zł	850,00 zł
Zakup garnków do świetlicy	319,00 zł	319,00 zł

Warblino	Zagospodarowanie przystanku	5 000,00 zł	5 000,00 zł
	Doposażenie placu zabaw	3 190,00 zł	2 829,00 zł
	Zagospodarowanie terenu wokół wiaty	8 000,00 zł	8 000,00 zł

Wolinia	Zakup piłek, siatek na bramki, inne art. sportowe	3 000,00 zł	3 000,00 zł
---------	---	-------------	-------------

	Zakup polbruku pod wiatę	1 000,00 zł	972,00 zł
	Zakup kuchni gazowej na świetlicę	2 500,00 zł	2 381,00 zł
	Zakup bilarda na świetlicę wiejską	5 000,00 zł	5 000,00 zł
	Zakup sprzętu nagłaśniającego	7 000,00 zł	6 999,70 zł
	Zakup maszyny do popcornu i frytek	2 500,00 zł	2 500,00 zł
	Organizacja imprez okolicznościowych	4 161,60 zł	4 161,23 zł
	Dofinansowanie Klubu sportowego „JANTARIA” Poblocie	1 000,00 zł	1 000,00 zł
			
Wielka Wieś	Doposażenie placu zabaw koło świetlicy	18 757,50 zł	18 660,00 zł
	Doposażenie świetlicy i zakup sprzętu ogrodniczego	4 285,00 zł	4 285,00 zł
	Materiały na meble i doposażenie świetlicy	2 659,74 zł	2 659,74 zł
	Ogrodzenie placu zabaw	4 398,18 zł	4 398,18 zł

Żelkowo	zakup sprzętu sportowego dla klubu sportowego LUKS Żelki	8 000,00 zł	8 000,00 zł
	Zakup zabawek na plac zabaw przy szkole	1 500,00 zł	1 398,50 zł
	Zakup sprzętu dla koła gospodyń	1 500,00 zł	1 500,00 zł
	Konserwacja placu zabaw	753,76 zł	753,76 zł
	Zakup bramy i bramek na plac zabaw	2 000,00 zł	1 757,94 zł
	Zakup zabawek na plac zabaw w Zgojewie	18 000,00 zł	18 000,00 zł

Żoruchowo	Zakup sprzętu sportowego dla klubu sportowego LUKS Żelki	1 000,00 zł	992,18 zł
	Wyposażenie placu zabaw	22 545,52 zł	22 500,00 zł
	Zakup kosi spalinowej	1 500,00 zł	1 500,00 zł
	Wymiana 4 okien na świetlicy	6 200,00 zł	6 200,00 zł
			
Osiedle Główny	Oprzet i wyposażenie OSP Główny	5 000,00 zł	5 000,00 zł
	Zakup poręczy przy schodach na parkingu Na Wzgórzu	3 000,00 zł	3 000,00 zł
	Zakup strojów dla KS „Błękitni” Junior	3 000,00 zł	2 992,50 zł
	Ogrodzenie placu zabaw	12 996,90 zł	12 996,90 zł
	Doposażenie placu zabaw, montaż dodatkowych elementów	8 000,00 zł	7 368,50 zł

IV. INWESTYCJE I REMONTY

4.1. Inwestycje i remonty drogowe

MODERNIZACJA DRÓG

Wykonana została przebudowa drogi gminnej w miejscowości Gostkowo - Etap I, w ramach zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych obręb Stowięcino, działki nr 213 i 221”.

Przebudowany został odcinek 6,4 km drogi powiatowej z miejscowości Podole Wielkie – Poblócie.

REMONTY BIEŻĄCE DRÓG

Lp.	Miejscowość	Zakres prac
1	Izbica	wyrównanie drogi i wałowanie
2	Izbica - Lisia Góra	naprawa drogi kruszywem ceglasto-betonowym
3	Rzuski Las - Rzuszcze	uzupełnienie ubytków w drodze
4	Rzuszcze - Wykosowo	profilowanie drogi i wałowanie
5	Główczyce - droga koło Biedronki	profilowanie drogi, uzupełnienie ubytków i wałowanie
6	Główczyce- droga koło Spółki Rolnej	profilowanie drogi, uzupełnienie ubytków i wałowanie
7	Kłęcino	uzupełnienie ubytków w drodze
8	Wielka Wieś - Dochowo	naprawa drogi kruszywem norweskim
9	Warblino	profilowanie równiarką i wałowanie drogi, uzupełnianie ubytków kruszywem norweskim
10	Szczyrkowice - Dochówko	naprawa drogi kruszywem norweskim

11	Skórzyno wieś	naprawa drogi kruszywem norweskim
12	Rumsko - zjazd do ŚDS Rumsko	wyłożenie płytami drogowymi JUMBO
13	Siodłonie	uzupełnianie ubytków kruszywem norweskim
14	Poblocie (droga koło OSP Poblocie)	uzupełnianie ubytków w drodze
15	Wykosowo - Przebędowo	uzupełnianie ubytków w drodze

Ogólny koszt bieżących remontów dróg gminnych to kwota: 265 745,19 zł, z tego:

- wartość materiałów: 56.556,38 zł
- zakup usług : 209.188, 81 zł

4.2. Inwestycje wodno – kanalizacyjne

1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej we wschodniej części Gminy Głównyzyce - etap: Wolinia, Cecenowo, Poblocie”.

Realizacja projektu w latach 2020-2023, a kolejne odcinki kanalizacji będą wykonywane w następujących po sobie latach – Wolinia rok 2021, Cecenowo rok 2022, Poblocie rok 2023. W roku bazowym 2020 przeprowadzona została procedura przetargowa, w ramach której zawarta została umowa z Wykonawcą.

Łączny koszt inwestycji to 10.385.620,01 zł.

2. Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Żelkowo – Żoruchowo – Zgojewo - Zgojewko wraz z rozbudową stacji wodociągowej w Zgojewie i wykonaniem urządzeń wodnych na terenie ujęcia wód podziemnych w Zgojewie.

Projekt zakłada wykonanie inwestycji w jednym etapie w 2021r. Łączny koszt inwestycji to: 1.769.087,00 zł. W ramach inwestycji wybudowana zostanie zbiorcza sieć wodociągowa obejmująca zasięgiem Zgojewo, Zgojewko, Żelkowo, Żoruchowo. Wodociąg zasilany będzie z wykonanego w ramach projektu nowego otworu studziennego, który usytuowany zostanie na terenie stacji uzdatniania wody w Zgojewie – także zmodernizowanej w ramach projektu.

4.3. Remonty

Wykaz remontów zrealizowanych w 2020 r.	
Remont w Szkole Podstawowej w Poblóciu - wymiana oświetlenia, - remont posadzki, - zakup drzwi, - wymiana wykładziny	46.210,34 zł
Remont w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Główczychach: - wymiana wykładziny, - wymiana oświetlenia, - wykonanie remontu łazienki, - wykonanie podjazdów przy ul. Szkolnej	61.809,07 zł
Remont w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Żelkowie: - naprawa komina, - wymiana wykładziny, - montaż okien, - montaż grzejników, - wymiana i montaż drzwi, - wymiana oświetlenia	32.446,02 zł
Wymiana drzwi Szkola Podstawowa w Stowięcinie	16.714,80 zł
Remont łazienki w Urzędzie Gminy	23.761,39 zł

V. ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA

5.1. Pomoc społeczna

Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Główczychach. W 2020 r. Ośrodek Pomocy Społecznej obejmował pomocą **łącznie 371 rodzin** (399 rodzin w roku 2019, 436 rodzin w roku 2018), liczących 949 osób (1064 osoby w 2019 r., 1246 osób w roku 2018), co stanowiło 10,69% wszystkich mieszkańców gminy (11,48% w roku 2019).

W 2020 roku 273 rodziny (liczących 729 osób) zostało objęte pracą socjalną.

Dominującymi problemami wśród osób objętych pomocą była niepełnosprawność (165 rodzin), długotrwała lub ciężka choroba (176 rodzin), potrzeba ochrony macierzyństwa (107 rodzin, w tym 67 rodzin wielodzietnych) i bezrobocie (101 rodzin). Ponadto Ośrodek ponosił wydatki związane z pobytem w domach pomocy społecznej w wysokości ogółem **368.617,04 zł** (w 2019 roku –**368.213,69 zł**) i w pieczy zastępczej w wysokości **274.588,65 zł** (w 2019 roku - **246.599,61 zł**).

Pomoc udzielana była w różnorodnych formach: finansowej (m. in. zasiłki celowe, okresowe, stała pomoc w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”), rzeczowej i usługowej (usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

Dodatkowo w okresie od marca do grudnia z uwagi na ogłoszony stan epidemii COVID-19, pracownicy Ośrodka po godzinach pełnili dyżury pod telefonem, pozostając w gotowości do udzielenia pomocy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował szereg polityk i programów, na podstawie przyjętych przez Radę Gminy uchwał:

- 1) **„Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”** – w ramach programu pomocą objęto 746 osób; łączna kwota wydanych środków – 560.246,00 zł;
- 2) **Program 500+** (zadanie zlecone) – łącznie wypłacono 19.070 świadczeń na kwotę 9.491.911,48 zł;
- 3) **Świadczenie „Dobry Start”** (zadanie zlecone) - z tej formy pomocy skorzystało 1.147 uczniów, a łączny koszt realizacji zadania wyniósł 344.100,00 zł;
- 4) **„Za życiem”** (zadanie zlecone): pomoc skierowana do rodziny, którym urodziło się dziecko niepełnosprawne; wydano jedną decyzję na kwotę 4.000,00 zł;
- 5) **Asystent rodziny** (zadanie zlecone) – z usług asystenta korzystało 12 rodzin liczących 49 dzieci; koszt wydatków – 88.437,27 zł;
- 6) **świadczenia rodzinne** (zadania zlecone): wypłacona została kwota 4.795.855,52 zł dla 646 rodzin;
- 7) **pomoc osobom uprawnionym do alimentów** (zadanie zlecone); wypłacono 1.153 świadczeń na kwotę 440.694,00 zł;
- 8) **pomoc materialna dla uczniów**; wypłacono 139 uczniom z 68 rodzin; średnia wysokość przyznanego świadczenia wyniosła 1.022,66 zł;
- 9) **dotatki mieszkaniowe** (zadanie zlecone); wypłacono 18 rodzinom na kwotę 15.991,04 zł; średnia wysokość miesięcznego dodatku stanowiła kwotę 145,37 zł;

- 10) **przeciwdziałanie przemocy w rodzinie** – w ramach tego zadania Ośrodek Pomocy Społecznej obsługuje działalność **Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego** (zadanie własne): w związku z działaniem Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie Gminy podjęto wiele działań zmierzających do niwelowania skutków przemocy, przeciwdziałania przemocy i podnoszenia świadomości społeczeństwa na temat przemocy; w 2020 roku wszczęto procedury 30 niebieskich kart (w 2019 roku – 30) założonych w 27 rodzinach; koszt realizacji zadania wyniósł **7.606,05 zł**;
- 11) **Bank Żywności** - w ramach programu pomocą objęte zostały 862 osoby, których dochód nie przekraczał 200% kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania świadczeń z pomocy społecznej; łącznie rozdysponowano 47 012 kg żywności;
- 12) **Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny** – wydano 119 kart (48 rodzinom); dotacja z budżetu państwa wykorzystana na realizację programu wyniosła 303,93 zł.

W 2020 roku gmina Główczyce uczestniczyła w projektach współfinansowanych ze środków zewnętrznych z Europejskiego Funduszu Społecznego:

- „**Srebrna sieć**” – to projekt trwający od kwietnia 2018 roku do grudnia 2020 r., realizowany w partnerstwie z Powiatem Słupskim i 8 gminami na terenie województwa pomorskiego, ma na celu wprowadzenie innowacyjnych form wsparcia seniorów; w ramach projektu utworzony został system Teleopieki, w zakresie której prowadzona jest rehabilitacja domowa, świadczone są usługi opiekuńcze, sąsiedzkie, prowadzone są warsztaty dla seniorów; projektem objętych jest grupa 20 seniorów z terenu gminy; w 2020 r. Ośrodek wydatkował środki w wysokości 64.321,60 zł;

5.2. Działania na rzecz seniorów

Inicjatywy poświęcone osobom starszym:

- w miesiącu lutym 2020 roku w Gminnym Ośrodku Kultury w Głowczycach odbył się tradycyjny, coroczny Bal Seniora pn. Klimatyczny Bal Seniora, w którym udział wzięło około 150 uczestników;
- na początku roku (8 stycznia) członkowie Gminnej Rady Seniorów uczestniczyli w szkoleniu dedykowanym nowopowstałym radom na terenie powiatu słupskiego pn. „Dobra komunikacja i wzajemna motywacja czynnikami sukcesu działalności animacyjnej Rady Seniorów”;

- kolejne posiedzenie Rady Seniorów odbyło się w miesiącu lipcu i miało na celu opracowanie dokumentacji konkursu pn. „Srebrne Serce” dla najaktywniejszych seniorów działających na rzecz społeczności lokalnej;
- w okresie letnim, członkowie stowarzyszenia „Aktywni na nowo” zrzeszającego seniorów naszej Gminy, w ramach grantu przyznanego przez Gminę, uczestniczyli w wyjeździe integracyjnym do Trójmiasta zwiedzając m. innymi lokalne atrakcje;
- w październiku 2020 roku Gmina przystąpiła do realizacji Programu Rządowego pn. „Wspieraj Seniora”; celem programu było zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 70 lat i więcej, którzy podczas epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu ze względu na bezpieczeństwo, z pomocy skorzystało 4 seniorów; kwota dotacji wyniosła 15.437,00 zł.

W minionym roku osoby starsze były objęte szczególną troską i nadzorem ze strony służb społecznych tut. Ośrodka (głównie przez pracowników socjalnych). W tym celu nawiązano ścisłą współpracę z miejscowymi sołtysami i udostępniono numer telefonu służbowego Ośrodka do interwencyjnych kontaktów całodobowych.

5.3. Ochrona zdrowia

Placówki udzielające świadczeń ambulatoryjnych na terenie Gminy:

<i>Lp. NAZWA I ADRES PLACÓWKI</i>	<i>UDZIELANE ŚWIADCZENIA AMBULATORYJNE</i>
1. POZ Nordmedic lek. Roman Buško (76-220 Główny, ul. Słupska 9)	- Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej - Poradnia (gabinet) pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej - Poradnia (gabinet) położnej podstawowej opieki zdrowotnej - Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej dla dzieci - Gabinet zabiegowy, punkt pobrań - Punkt szczepień - Rehabilitacja ambulatoryjna, domowa
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia lek. med. Andrzej Proniewski (76-220 Główny, Poblocie 8)	- Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej - Poradnia (gabinet) pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej - Poradnia (gabinet) położnej podstawowej opieki zdrowotnej - Gabinet diagnostyczno-zabiegowy - Punkt pobrań materiałów do badań - Punkt szczepień
3. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia	- Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej

lek. med. Andrzej Proniewski - Poradnia (gabinet) pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej
(Filia: 76-220 Główny, Stowięcino 25) - Poradnia (gabinet) położnej podstawowej opieki zdrowotnej
- Gabinet diagnostyczno-zabiegowy
- Punkt pobrań materiałów do badań
- Punkt szczepień

Indywidualna Specjalistyczna
Praktyka Lekarska Barbara Danuta
4. Zyśk - Poradnia stomatologiczna
(76-220 Główny, ul. Słupska 9)

Gabinet Stomatologiczny
Indywidualna Praktyka Lekarska -
5. Justyna Adamowicz - Proniewska - Poradnia stomatologiczna
(76-220 Główny, Poblócie 8)

Źródło: dane Urzędu Gminy Główny.

W gminie funkcjonuje 1 apteka w Głównych i jeden punkt apteczny w Poblóciu. Ponadto Gmina Główny udzieliła dotacji w kwocie **2000,00 zł** dla Powiatu Słupskiego z przeznaczeniem na realizację **Programu profilaktyki boreliozy** obejmującego przeprowadzenie badań laboratoryjnych dla mieszkańców Gminy.

Gmina Główny przystąpiła do ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka w edycji 2020/2021, którego celem jest profilaktyka czerniaka oraz nabycie umiejętności przeprowadzenia samobadania skóry i rozpoznania zmian podejrzanych o charakter nowotworowy. Program skierowany jest do uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych. W programie biorą udział wszystkie szkoły podstawowe: Zespół Szkolno-Przedszkolny w Głównych, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żelkowie, Szkoła Podstawowa im. J. Tuwima w Poblóciu, Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Stowięcinie.

5.4. Profilaktyka uzależnień

Ważnym zadaniem gminy jest prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu. Podmiotem inicjującym realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która nowy skład osobowy został powołany zarządzeniem Wójta z dnia 28 lutego 2020 roku.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 r. na podstawie uchwały Nr XVIII/149/2020 z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego

Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok oraz uchwały Nr XVIII/150/2020 z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 prowadziła następujące działania:

- 1) zaopiniowanie 1 wniosku i wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przedmiocie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z zasadami określonymi w uchwale Rady Gminy;
- 2) przyjmowanie wniosków o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu oraz wzywaniu na rozmowę osoby, co do których wpłynął wniosek; objęcie postępowaniem 14 osób na podstawie przyjętych wniosków;
- 3) przeprowadzenie 2 rozmów z rodzinami osób wnioskowanych o zobowiązanie do leczenia odwykowego;
- 4) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego; przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym; złożenie 2 wniosków do Sądu Rejonowego w Słupsku III Wydział Rodzinny i Nieletnich;
- 5) kierowanie wniosków do biegłych o wydanie opinii psychologiczno-psychiatrycznej do Poradni Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień w Słupsku;
- 6) współpracowanie z kuratorami, przeprowadzanie wywiadu środowiskowego;
- 7) udzielanie porady osobom, które zgłosiły się do punktu informacyjno – konsultacyjnego, (czynnego w każdy czwartek w godz. od 16:00 do 18:00); osoby dyżurujące poza działaniami profilaktycznymi, służyły pomocą w sformułowaniu pozwu do Sądu w sprawach alimentacyjnych jak również rozwodowych;
- 8) współpracowanie z Policją w zakresie otrzymania informacji z przeprowadzonych wywiadów środowiskowych osób zgłoszonych do leczenia odwykowego oraz udzielanie informacji zwrotnej na jakim etapie są wnioski kierowane przez policję;
- 9) współpracowanie z OPS w zakresie wywiadów środowiskowych osób zgłoszonych do leczenia odwykowego;
- 10) prowadzenie terapii od stycznia do grudnia 2020 roku (z przerwą w maju i czerwcu) dla osób uzależnionych od alkoholu; terapia odbywała się 3 razy w miesiącu po 3 godziny dydaktyczne; na spotkania uczęszczało od 4 do 23 osób;

Ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 roku sfinansowano:

- 1) organizację kolonii letnich w terminie 23-29.07.2020 roku, podczas których realizowany był program profilaktyczno – wychowawczy i socjoterapeutyczny dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych w Jastrzębiej Górze; wytypowany ośrodek spełniał wymogi i obostrzenia związane z epidemią COVID-19; w turnusie wzięło udział 40 dzieci w wieku od 8 do 16 lat z terenu Gminy Główny; głównym celem kolonii było edukowanie i resocjalizacja dzieci młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, poznanie nowych miejsc oraz integracja z rówieśnikami;
- 2) działania świetlic socjoterapeutycznych (nie wykorzystano środków finansowych, zaplanowanych w preliminarzu na rok 2020, ze względu na brak możliwości realizacji zadań przez panujące obostrzenia sanitarne związane z COVID-19);
- 3) organizację Tygodnia Profilaktycznego, który odbywał się w szkołach: w Pobłociu, w Głównych i w Stowięcinie;
- 4) zakup tzw. poduch/puf terapeutycznych dla Ośrodka Kuratorskiego nr 5 w Głównych przy Sądzie Rejonowym w Słupsku, które podczas organizowanych zajęć determinują wdrożenie oddziaływań terapeutycznych, profilaktycznych i edukacyjnych wobec nieletnich zagrożonych niedostosowaniem społecznym; dodatkowo sfinansowanie konsoli Microsoft Xbox One wraz z akcesoriami, dzięki którym nieletni z Ośrodka zostaną wdrożeni w działania edukacyjne w zakresie profilaktyki cyberbullyingu i innych zagrożeń związanych z użytkowaniem Internetu;
- 5) udzielenie wsparcia finansowego na organizację Rajdu pieszego na orientację „Maczuga Stolema”, podczas którego prowadzona była akcja profilaktyczna związana z przeciwdziałaniem spożycia alkoholu, dopalaczy i innych używek przez młodzież, dorosłych, a także promowanie aktywnego spędzania czasu poprzez podnoszenie świadomości;
- 6) wspieranie kampanii społecznej polegającej na stworzeniu Graffiti w formie muralu, podczas którego prowadzona była akcja adresowana do różnych grup docelowych w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających takich jak alkohol i narkotyki.

VI. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

6.1. Planowanie przestrzenne

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy należy do zadań własnych gminy, a główne instrumenty tej polityki to studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania i plany miejscowe.

Powierzchnia gminy objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na koniec 2020 r. wynosiła 5241,82 ha, co stanowiło 16,27% ogólnej powierzchni gminy.

Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego

uchwalone w 2020 r.

Nazwa planu	Powierzchnia	Numer uchwały
MPZP dla fragmentu obrębu geodezyjnego Warblino w Gminie Główczyce	453,03 ha	Uchwała NR XIX/159/20 RADY GMINY GŁÓWCZYCE
MPZP terenu obejmującego fragmenty miejscowości Izbica w gminie Główczyce	3.91 ha	Uchwała NR XX/167/20 RADY GMINY GŁÓWCZYCE

6.2. Decyzje o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Aktem prawnym, który reguluje wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W 2020 r. zostały wydane:

1) **decyzje o warunkach zabudowy – 36**, w tym:

Rodzaj inwestycji	Liczba wydanych decyzji	Miejscowości / Obręby
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	12	Żelkowo, Pobłocie, Klęcino, Górzyno, Podole Wielkie, Główczyce, Żoruchowo, Stowięcino, Rzuszcze, Pobłocie
budowa budynków (obiektów) zabudowy hodowlanej w gospodarstwie rybackim	1	Zgojewo

zmiana sposobu użytkowania budynków gospodarczych na cele mieszkalne	1	Szczypkowice
zmiana sposobu użytkowania budynków mieszkalnych na cele usługowo - mieszkalne	1	Cecenowo
budowa budynków gospodarczych	8	Wielka Wieś, Rzuszcze, Klęcino, Gorzysław, Stowięcino, Będziechowo,
budowa farm fotowoltaicznych	7	Cecenowo, Wolinia, Klęcino,
przebudowa/rozbudowa	4	Pobłocie, Choćmirówko. Wielka Wieś, Cecenowo
zalesianie	1	Ciemino
budowa zagrodowa	1	Stowięcino

2) **decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego – 8**, w tym:

Rodzaj inwestycji	Ilość	Miejscowość
budowa linii kablowych i słupów linii napowietrznych 0,4/15 KV	4	Ciemino, Rzuszcze, Izbica, Podole Wielkie, Żelkowo, Żoruchowo
budowa linii elektroenergetycznych 0,4/15 KV	2	Cecenowo, Pobłocie, Klęcino
budowa linii oświetleń drogowych	1	Pobłocie
budowa stacji bazowych 0,4/15 KV	1	Izbica

VII. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

7.1. Sprzedaż nieruchomości

sprzedaż działek niezabudowanych – 3 działki budowlane

wartość – 212.815,00 zł

ogółem powierzchnia – 6,3981 ha

7.2. Komunalizacja mienia Skarbu Państwa

Na podstawie decyzji Wojewody Pomorskiego dokonano komunalizacji działki nr 23 o pow. 0,26 ha, stanowiącej drogę w miejscowości Wielka Wieś.

7.3. Zakup działek do zasobu komunalnego

Zakupione zostały działki od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na przepompownie ścieków w miejscowościach:

- Skórzyno – działka nr 47/6 o pow. 0,0216 ha , za kwotę 4.850,00 zł
- Ciemino – działka nr 14/1 o pow. 0,0234 ha, za kwotę 4.550,00 zł.

Zakupiona została działka nr 614 o pow. 0,1285 ha, w miejscowości Główny, przy ul. Lipowej 4, wraz z budynkiem z przeznaczeniem na ośrodek zdrowia, na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Słupsku,.

7.4. Zamiana działek

Przeprowadzona została zamiana działek w miejscowości Żelkowo pomiędzy gminą a osobą fizyczną: działka nr 163/3 o pow. 4,0000 ha (stała się własnością Gminy), działka nr 206/1 o pow. 2,3707 ha (stała się własnością osoby fizycznej).

Docelowo zakup wiąże się z wydzieleniem działek pod budownictwo mieszkaniowe.

VIII. ŚRODOWISKO I EKOLOGIA

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego wydawane są decyzje dotyczące wycinki drzew jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.

8.1. Decyzje dotyczące wycinki drzew

- wydane zostały 2 decyzje na wycinkę drzew w pasie drogi wojewódzkiej (liczba wyciętych drzew – 17) oraz 20 decyzji w pasie drogi powiatowej (liczba wyciętych drzew – 95);
- dokonano zgłoszeń zamiaru usunięcia 372 drzew i krzewów z działek prywatnych właścicieli.

Wykonanie nasadzeń drzew: 29 szt. gatunek lipa drobnolistna przy drodze wojewódzkiej, 55 sztuk na działkach gminnych.

8.2. Gminny Program Usuwania Azbestu

Gminny program usuwania azbestu uchwalony został w dniu 16 lipca 2015 r. – uchwała Nr IX/59/2015 Rady Gminy Główczyce w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Główczyce na lata 2014-2032”.

Gmina Główczyce na realizację zadania pn.: „**Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Główczyce**” otrzymała dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) w Gdańsku oraz w oparciu o postanowienia Programu Priorytetowego z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) pn. „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”.

Realizacja zadania była możliwa dzięki podpisanej umowie dotacji nr WFOŚ/D/III-50.S/3930/2019/AZBEST-2019 z dnia 08 listopada 2019r. między Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku i Gminą Główczyce.

W 2020 r. w ramach zadania zdemontowano, zebrano, przetransportowano i unieszkodliwiono płyty azbestowo-cementowe z 35 nieruchomości z terenu gminy Główczyce o łącznej wadze 114,169 Mg.

Koszt kwalifikowany przedsięwzięcia wniósł ogółem 48 640,00 zł.

Dotacja z WFOŚiGW w Gdańsku wyniosła 48 640,00 zł.

Łączny koszt zadania 70 602,76 zł.

8.3. Decyzje środowiskowe

Postępowania środowiskowe wszczęte i nie zakończone w 2019 i 2020r.:

1. Budowa stawów hodowli ryb słodkowodnych w rejonie miejscowości Cecenowo zlokalizowanego na terenie działek 236/2, 238, 240, 242, 244, 249, 250, 252, 254/2 obręb geodezyjny Cecenowo, gmina Główczyce, powiat słupski – postępowanie w toku.
2. Budowa obory krów mlecznych na 59 DJP w miejscowości Gostkowo oraz płyty obornikowej ze zbiornikiem na gnojówkę realizowanego na działce nr 202/2 obręb geodezyjny Stowięcino, gm. Główczyce – postępowanie w toku.

Postępowania środowiskowe wszczęte i nie zakończone w 2020r.:

1. Eksploatacja złoża torfu „Cecenowo” na dz. nr 236/2, 238, 240, 242, 244, 249, 250, 252, 254/2 obręb geodezyjny Cecenowo, gmina Głównyzyce, powiat słupski.
2. Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 1 MW wraz z infrastrukturą techniczną na działce nr 3/3 obręb ewidencyjny Wolinia Leśnictwo, gmina Głównyzyce.

Postępowania środowiskowe wszczęte i zakończone w 2020r.:

1. Instalacja fotowoltaiczna Szczypkowice wraz z infrastrukturą towarzyszącą o mocy zainstalowanej do 2 MW z możliwością podziału na dwie instalacje o mocy zainstalowanej do 1 MW każda na działce numer 150/8;
2. Budowa Zespołu elektrowni fotowoltaicznych PV Głównyzyce I wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, obręb Wolinia (221204-2.0024), dz. nr 80/8;
3. Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 6 MW wraz z niezbędną infrastrukturą w obrębie Żelkowo działka nr 38.

8.4. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Głównyzyce w 2020 r.

Na podstawie przyjętego przez Radę Gminy Głównyzyce Programu opieki na zwierzętami, który został przyjęty Uchwałą Nr XIX/160/20 z dnia 18 marca 2020 r., wykonane zostały następujące zadania:

- 1) opieka nad bezdomnymi psami,
- 2) całodobowa opieka weterynaryjna,
- 3) utylizacja padłych zwierząt,
- 4) ograniczanie niekontrolowanego rozrodu psów i kotów poprzez sterylizację wykonywaną przez lekarza wet. lub schronisko.

W 2020 r. Gmina zawarła umowę na wyłapywanie bezdomnych zwierząt i przekazywanie ich do schroniska z Fundacją „Animalsi” w Gdyni.

Gmina Głównyzyce zapewniła w 2020 roku opiekę 20 psom i 2 kotom. Koszt całego zadania przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt to : 38 090,00 zł.

8.5. Ekologia

Gminne programy proekologiczne:

- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków;

- W 2020r. rozpatrzono 1 wniosek o udzielenie dotacji na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków; przyznano dotację w wysokości 4.000,00 zł;
- w ramach działań z zakresu edukacji ekologicznej w 2020r. zakupiono 18 szt. stacji do segregacji odpadów, które zostały przekazane do szkół na terenie gminy Główny; każda stacja składa się z 4 pojemników z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne, szkło, papier, odpady bio. Koszt zakupu 31 709,40 zł.

Od 2019 r. prowadzone jest badanie jakości powietrza na podstawie czujnika zamontowanego na budynku Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Głównych. Wyniki pomiaru można śledzić na stronie internetowej Gminy.

8.6. Gospodarowanie odpadami komunalnymi

Koszt całkowity poniesiony przez gminę Główny w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2020 r. wyniósł **1.873.041,23 zł** (w 2019 r. - 1 096 323,38 zł, w 2018 r. - 1 020 491,74).

Obowiązujące w gminie stawki opłat za odpady komunalne wynikały z uchwały Nr XX/168/20 Rady Gminy Główny z dnia 28 maja 2020r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty.

Dla nieruchomości zamieszkałych stawka wynosiła 25,90 zł miesięcznie od osoby deklarującej selektywny sposób segregacji odpadów i 51,80 zł od osoby niesegregującej odpadów.

Ponadto ustalona została stawka uwzględniająca zwolnienie z opłaty właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady w przydomowym kompostowniku w wysokości 24,90 od osoby.

Odbiorcą odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych w pierwszym półroczu 2020r. była firma **ELWOZ ECO Sp. z o. o.** Oddział Sierakowice, podwykonawcą firma REMONDIS Sp. z o. o. oddział Lębork.

W drugim półroczu 2020 odbiorcą odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych była firma REMONDIS Sp. z o. o. (odbiór odpadów zmieszanych), podwykonawcą firma Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Słupsku (odbiór odpadów segregowanych).

Zbiórka odpadów komunalnych segregowanych odbywa się w systemie workowym „u źródła”. Bezpośrednio z terenu nieruchomości odbierane są następujące frakcje odpadów: metale i tworzywa sztuczne –worek żółty (1 raz w miesiącu), szkło –worek zielony (1 raz na dwa miesiące), odpady ulegające biodegradacji – worek brązowy (1 raz w miesiącu w pierwszym półroczu 2020r., w drugim półroczu 2020r. w okresie letnim - raz na dwa tygodnie tj. od 1 kwietnia do 31 października, w okresie zimowym tj. od 1 listopada do 31 marca. – raz w miesiącu), papier – worek niebieski (1 raz na 3 miesiące), niesegregowane odpady komunalne (w okresie letnim - raz na dwa tygodnie tj. od 1 kwietnia do 31 października, w okresie zimowym tj. od 1 listopada do 31 marca – raz w miesiącu). Odbiorcą odpadów z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych i miejsc użyteczności publicznej (przystanki, place zabaw, parki, szkoły, budynek UG, świetlice, GOK) – Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Słupsku.

IX. INFRASTRUKTURA DROGOWA

9.1. Infrastruktura drogowa

Sieć drogową na terenie gminy Głównyzyce tworzą ogólnodostępne drogi publiczne, które ze względu na funkcję jaką pełnią, dzieli się na następujące kategorie: wojewódzkie, powiatowe i gminne. Zarządcami dróg, którzy w swoim zakresie zadań mają planowanie budowy, modernizację, utrzymanie i ochronę dróg, są następujące jednostki:

- dróg wojewódzkich - Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku,
- dróg powiatowych – Zarząd Dróg Powiatowych w Słupsku,
- dróg gminnych – Wójt Gminy Głównyzyce.

Drogi gminne zajmują obszar 183,6 ha, czyli około 172 km, w tym **drogi o statusie drogi publicznej o długości 101 km.**

Długość drogi wojewódzkiej to – **30,32 km**

Długość dróg powiatowych to – **81,14 km**

Polityka Gminy w zakresie poprawy stanu dróg gminnych idzie w kierunku robienia nawierzchni trwałych.

W celu przyspieszenia poprawy stanu dróg na terenie Gminy, w przypadku dróg powiatowych, Gmina partycypuje w kosztach ich przebudowy. Przykładem jest droga Podole Wielkie – Poblocie.

9.2. Decyzje o zajęciu pasa drogowego

W roku 2020 wydano następujące decyzje:

Rodzaj decyzji	Ilość
wydane decyzje administracyjne na zajęcie pasa drogowego w celu wykonania robót oraz umieszczenia urządzeń	10
Zezwolenie na czasowe zajęcie pasa drogowego	10
Lokalizacja zjazdu indywidualnego z drogi gminnej	4
Wydawanie uzgodnień projektów w pasie dróg publicznych	11

X. GOSPODARKA KOMUNALNA

Wykonywaniem zadań z zakresu gospodarki komunalnej zajmuje się Zakład Usług Publicznych Sp. z o. o. w Główczych.

W 2020 roku spółka uzyskała wpływy w wysokości **3.963.481,88 zł** i poniosła wydatki w wysokości **3.911.340,65 zł** z tytułu:

Lp.	Dział	Przychody (w zł)		Wydatki (w zł)	
		2019 rok	2020 rok	2019 rok	2020 rok
1.	Transport	331.254,25	339.253,41	331.254,24	339.253,41
2.	Dowóz	829.638,39	1.007.062,92	811.469,12	917.990,39
3.	Hydroformie	737.083,88	721.394,18	738.299,63	731.394,78
4.	Oczyszczalnie	757.427,89	784.632,94	757.552,58	785.632,94
5.	Oświetlenie ulic	410.321,67	429.800,13	410.321,67	429.800,13
6.	Cmentarze komunalne	12.789,91	45.365,17	26.257,01	71.271,47
7.	Mieszkania komunalne	36.408,03	53.330,04	40.153,94	53.974,74
8.	Tereny zielone	225.216,13	233.049,89	2.255.216,13	233049,89
9.	PSZOK	436.34,89	11.251,38	43.634,89	11.251,38
10.	Pozostała działalność	304.509,37	338.341,82	264.002,24	337.721,52
	Razem	3.688.284,40	3.963.481,88	3.648.161,45	3.911.340,65

10.1. Dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków

Sieć wodociągowa

W 2020 roku długość magistrali wodnej wynosiła w gminie Główczyce 114,62 km. Od 2016 roku została powiększona o ponad 35,24 km. W tymże okresie dokonano inwestycji, które pozwoliły przyłączyć kolejne budynki do sieci wodociągowej. W latach 2016 – 2020 sieć przyłączy prowadzących do budynków została rozbudowana o blisko 10%, z poziomu 1280 do 1392 przyłączy.

Sieć eksploatowana jest przez Zakład Usług Publicznych w Głowczycach. Zakład obsługuje łącznie 14 stacji uzdatniania wody, 16 ujęć wody oraz 22 studnie.

Obsługa sieci wodociągowej polega na systematycznym i bieżącym monitoringu, konserwacji i zarządzaniu infrastrukturą.

Stan infrastruktury wodociągowej na terenie gminy Główczyce w latach 2016 – 2020

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
<i>Długość sieci wodociągowej (km)</i>	<i>79,38</i>	<i>80,51</i>	<i>80,51</i>	<i>80,51</i>	<i>114,62</i>
<i>Długość przyłączy prowadzących do budynków (km)</i>	<i>59,10</i>	<i>59,10</i>	<i>60,00</i>	<i>60,00</i>	<i>65,56</i>
<i>Liczba przyłączy prowadzących do budynków (szt.)</i>	<i>1280</i>	<i>1280</i>	<i>1287</i>	<i>1301</i>	<i>1392</i>
<i>Liczba podłączonych gospodarstw domowych (szt.)</i>	<i>2450</i>	<i>2423</i>	<i>2429</i>	<i>2430</i>	<i>2466</i>
<i>Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (na 1 mieszkańca) w m³</i>	<i>107,3</i>	<i>112,5</i>	<i>123,1</i>	<i>117,6</i>	<i>110,7</i>
<i>Liczba stacji uzdatniania wody (technologia)</i>	<i>14</i>	<i>14</i>	<i>14</i>	<i>14</i>	<i>14</i>
<i>Liczba ujęć wody</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>16</i>
<i>Liczba wodociągów grupowych</i>	<i>9</i>	<i>9</i>	<i>9</i>	<i>9</i>	<i>9</i>
<i>Liczba studni</i>	<i>22</i>	<i>22</i>	<i>22</i>	<i>22</i>	<i>22</i>

Sieć kanalizacyjna

Długość sieci kanalizacyjnej w gminie Głównyzyce wynosiła w 2020 roku 63,1 km. Od 2016 roku została powiększona o 18,28 km. Stanowiło to wzrost o ponad 40%. W wyniku działań inwestycyjnych wydłużono sieć przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych. Poskutkowało to przyłączeniem 71 budynków do sieci kanalizacyjnej w gminie.

Zakład Usług Publicznych w Głównyzycach eksploatuje 6 oczyszczalni ścieków. Zlokalizowane są one w miejscowościach: Głównyzyce, Stowięcino, Pobłocie, Szczypkowice, Wykosowo i Żoruchowo. Zakład ponadto administruje i zarządza 44 przepompowniami, z których 15 jest przydomowych.

Stan infrastruktury ściekowej na terenie gminy Głównyzyce w latach 2016 –2020

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
<i>Długość sieci kanalizacyjnej (km)</i>	<i>44,82</i>	<i>48,72</i>	<i>50,82</i>	<i>60,12</i>	<i>63,1</i>
<i>Długość przyłączy prowadzących do budynków (km)</i>	<i>20</i>	<i>20</i>	<i>23,1</i>	<i>24,56</i>	<i>24,57</i>
<i>Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych (szt.)</i>	<i>688</i>	<i>703</i>	<i>732</i>	<i>748</i>	<i>759</i>
<i>Liczba podłączonych gospodarstw domowych (szt.)</i>	<i>1560</i>	<i>1560</i>	<i>1570</i>	<i>1600</i>	<i>1666</i>
<i>Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (dam³) - 1 dam³ = 1000 m³</i>	<i>110</i>	<i>117</i>	<i>219</i>	<i>203</i>	<i>136</i>

10.2. Komunikacja, dowóz uczniów do szkół

W roku 2020 na terenie Gminy Głównyzyce komunikacja zbiorowa opierała się na operatorach zewnętrznych, jak również Zakładzie Usług Publicznych w Głównyzycach, który świadczył usługi w zakresie transportu otwartego oraz dowozu dzieci i młodzieży do szkół oraz dowozem dzieci niepełnosprawnych do Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Damnicy i do Bydgoszczy.

Do wykonania zadania spółka posiada autobus marki Mercedes oraz IVECO oraz cztery autobusy w umowie dzierżawy: marki MAN szt 3 marki Vanhol szt 1.

Do przewozu dzieci niepełnosprawnych : 2 busy marki Volkswagen w umowie leasingu.

Spółka posiada podpisaną umowę z Urzędem Marszałkowskim na regularne krajowe przewozy autobusowe.

Przedmiotem tej umowy są dopłaty z budżetu państwa w regularnych krajowych przewozach autobusowych z tytułu stosowania ustawowych uprawnień do usługowych przewozów środkami publicznymi transportu zbiorowego na mocy obowiązujących ustaw.

Kwota refundacji z Urzędu Marszałkowskiego wyniosła 453.233,40 zł. Dochód ze sprzedaży biletów dla osób prywatnych to kwota 3.012,53 zł (w 2019 r. - 3.439,87 zł).

W roku 2020 Gmina Główczyce zrealizowała dopłaty do komunikacji zbiorowej w następującej wysokości:

1.	Dla Starostwa Powiatowego w Słupsku w ramach dopłaty do nierentownych kursów	88 987,00 zł
2	Dla ZUP Sp. z o. o. w Główczycach w ramach dopłaty do dowozów dzieci do szkół (w tym dowóz dzieci niepełnosprawnych)	555.509,14 zł

W roku 2020 na terenie gminy funkcjonowali następujący przewoźnicy:

- 1) PKS Sp. z o. o. w Słupsku
- 2) ZUP Sp. z o.o. w Główczycach
- 3) NORD EXPRESS Sp z o. o. w Słupsku.

10.3. Gospodarka mieszkaniowa

Za zarządzanie zasobem mieszkaniowym gminy odpowiada Gmina oraz Zakład Usług Publicznych Sp. z o. o. Gmina realizuje zadania w zakresie przydzielania najemcom lokali oraz prowadzenia transakcji ich sprzedaży. Zakład Usług Publicznych Sp. z o. o. prowadzi sprawy administracyjne w obszarze najmu mieszkań. Odpowiada zarówno za modernizację i remont budynków, jak i windykację należności czynszowych.

Zasoby mieszkaniowe Gminy Główczyce tworzą lokale mieszkalne położone w budynkach, które stanowią własność i współwłasność Gminy Główczyce. Są to budynki o zróżnicowanym wieku, konstrukcji, standardzie oraz wyposażeniu w instalacje.

Gmina Główczyce na dzień 31.12.2020 r. była właścicielem **41 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 2.302,95 m².**

Rozmieszczenie lokali komunalnych na terenie gminy Główczyce

<i>Miejscowość</i>	<i>Ilość lokali będących własnością gminy</i>	<i>Rodzaj lokalu</i>
<i>Cecenowo</i>	<i>2</i>	<i>Komunalny</i>
<i>Dochowo</i>	<i>4</i>	<i>Komunalny</i>
<i>Żoruchowo</i>	<i>2</i>	<i>Komunalny</i>
<i>Drzeżewo</i>	<i>2</i>	<i>Komunalny</i>
<i>Izbica</i>	<i>7</i>	<i>Komunalny</i>
<i>Gorzyno</i>	<i>1</i>	<i>Komunalny</i>
<i>Główczyce</i>	<i>6</i>	<i>Komunalny</i>
<i>Pobłocie</i>	<i>3</i>	<i>Komunalny</i>
<i>Stowięcino</i>	<i>2</i>	<i>Komunalny</i>
<i>Szczypkowice</i>	<i>5</i>	<i>Komunalny</i>
<i>Wykosowo</i>	<i>4</i>	<i>Komunalny</i>
<i>Zgierz</i>	<i>1</i>	<i>Komunalny</i>
<i>Zgojewo</i>	<i>1</i>	<i>Komunalny</i>
<i>Żelkowo</i>	<i>1</i>	<i>Komunalny</i>
<i>Razem</i>	<i>41</i>	

Spółka w 2020 r. prowadziła administrowanie zasobem mieszkaniowym Gminy na podstawie zawartej umowy.

W ramach zawartej umowy spółka w 2020 r. realizowała zadania bieżącego utrzymania lokali mieszkalnych, a w szczególności:

- wykonanie zadania związanego z ubezpieczeniem lokali, opłatami i podatkami;
- prowadzenie drobnych prac konserwacyjnych i remontowych;
- prowadzenie przeglądów technicznych rocznych przeglądów przewodów spalinowych i wentylacyjnych.

Wykaz wykonanych remontów mieszkań komunalnych w 2020 roku

Adres mieszkania	Zakres prac remontowych
Główczyce, ul. Mickiewicza 11	Naprawa kanalizacji Postawienie 2 kominów
Szczypkowice	Naprawa dachu
Cecenowo 30/1	Remont pieca w kuchni

10.4. Oświetlenie ulic na terenie Gminy

Spółka w 2020 r. zajmowała się konserwacją gminnego oświetlenia ulicznego. Spółka posiada podpisaną umowę na kompleksową usługę oświetlenia ulic, dróg i innych terenów publicznych na terenie Gminy Główczyce z firmą Energa Oświetlenie na **720 punktów świetlnych**.

Spółka posiada także podpisane porozumienie z dnia 02.01.2014 r. związane z obsługą i konserwacją gminnego oświetlenia ulicznego składającą się z 14 obwodów oświetleniowych w miejscowościach: Rówienko, Zawada, Będzimerz, Wolinia PGR, Gorzyno bloki, Skórzyno, Główczyce, Szczypkowice, Żelkowo, Żoruchowo, **razem 86 punktów**.

Spółka w ramach podpisanej umowy zajmowała się zgłaszaniem awarii oświetlenia do przedstawicieli Energa Oświetlenie. Awarie na punktach gminnych spółka usuwała we własnym zakresie.

10.5. Cmentarze komunalne

Spółka w 2020 r. administrowała 3 cmentarzami komunalnymi w miejscowościach: Cecenowo, Żelkowo i Izbica.

Do zadań spółki należało:

- zbieranie zanieczyszczeń z terenu cmentarzy, sprzątanie i likwidacja dzikich wysypisk
- systematyczny wywóz nieczystości z cmentarzy
- sprzedaż miejsc na cmentarzach
- prowadzenie ewidencji osób pochowanych na cmentarzach
- ewidencja ekshumacji.

10.6. Pozostałe usługi wykonywane przez Zakład Usług Publicznych Sp. z o. o. w Główczych

Spółka w 2020 r. w ramach swojej działalności wykonywała także:

- usługi transportowe
- usługi warsztatowe
- inne

Spółka wykonywała usługi zlecone przez Gminę, jednostki organizacyjne i osoby fizyczne oraz firmy zewnętrzne. Do najważniejszych należały:

- remont przystanków i wykonanie nowych przystanków
- naprawa dróg gminnych
- wykonanie ogrodzenia panelowego szkoła Główczyce
- zagospodarowanie placu wokół świetlicy wiejskiej w Choćmirówku
- montaż zbiornika bezodpływowego GOK
- remont Ośrodka Zdrowia w Główczych
- remont łazienki w budynku UG.

XI. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

W 2020 roku przeprowadzone zostały następujące postępowania przetargowe:

Lp.	Nazwa postępowania	Data podpisania	Nazwa wykonawcy	Termin realizacji	Wartość umowy netto/brutto
1	Dostawa energii elektrycznej	4.05.2020	Pomorska Grupa Konsultingowa ul. Unii Lubelskiej 4 c 85 – 059 Bydgoszcz	Od dnia podpisania	4.200,00 zł brutto
2	Odbiór i zagospodarowanie zebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Główczyce	16.06.2020	REMONDIS Sp. z o.o. ul. Zawodzie 18 02-981 Warszawa	1.07.2020 – 30.06.2021	1.425.212,00zł/ 1.539.228,96zł
3	Odbiór i zagospodarowanie zebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Główczyce	16.06.2020	PGK Sp. z o.o. 76-200 Słupsk, ul. Szczecińska 112,	1.07.2020- 30.06.2020	305.759,80 zł/330.220,58 zł

4	Dostawa i montaż 4 kompletów radarowych wyświetlaczy prędkości wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 213 w miejscowościach Żelkowo i Poblocie.	2.07.2020	WIELOBRANŻOWE PRZEDSIĘBIORSTWO „3D” Sp. z o.o. 85-079 Bydgoszcz ul. Kościuszki 27 A	Od dnia podpisania do 15 lipca 2020r	42.000,00 zł /51.660,00 zł
5	Przewóz uczniów z terenu Gminy Główny do placówek szkolnych	8.09.2020	Zakład Usług Publicznych Sp. z o.o., ul. Słupska 21, 76-220 Główny	02.09.2020 do 31.12.2020	84,14 zł za bilet
6	Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach: Żelkowo-Żoruchowo - Zgojewo - Zgojewko wraz z rozbudową stacji wodociągowej w Zgojewie i wykonaniem urządzeń wodnych na terenie ujęcia wód podziemnych w Zgojewie.	2.10.2020	HYDRO-SERWIS, z siedzibą: 83-340 Sierakowice, Rokity 57	Od dnia podpisania do 2.08.2021	1.647.928,07 zł brutto
7	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych obręb Stowięcino działki nr 213 i 221	14.10.2020	SZYMCZAK Tomasz Szymczak z siedzibą: 76-214 Smółdzino, Witkowo 25	Od podpisania umowy do 30.10.2020	321.932,50 zł /395.976,98 zł
8	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej we wschodniej części Gminy Główny- etap: Wolinia, Cecenowo, Poblocie	20.10.2020	Przedsiębiorstwo Instalacji Przemysłowych i Sanitarnych Ce-STA Stanisław Cioczek, z siedzibą: ul. Portowa 21, 76-200 Słupsk	Od dnia podpisana do 30.09.2023	8.443.593,50 zł /10.385.620,01 zł
9	Dostawa energii elektrycznej	09.11.2020	TAURON Sprzedaż sp. z o. o. ul. Łągiewnickiej 60, 30-417 Kraków	01.01.2021r. do 31.12.2021	291,00 zł/357,93 za 1 MWh 74 932,65 zł
10	Przewóz uczniów z terenu Gminy Główny do placówek szkolnych	29.12.2020	Zakład Usług Publicznych Sp. z o.o., ul. Słupska 21, 76-220 Główny	01.01.2021 do 31.12.2021	99,45 brutto za jeden bilet

XII. OŚWIATA

12.1. Placówki oświatowe

W roku 2020 na terenie Gminy Główczyce funkcjonowały następujące placówki oświatowe :

- 1) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Główczych
- 2) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Żelkowie
- 3) Szkoła Podstawowa w Pobłociu
- 4) Szkoła Podstawowa w Stowięcinie

L.p. Nazwa placówki	2017/2018		2018/2019		2019/2020	
	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli
1. Zespół Szkolno - Przedszkolny w Główczych	387	55	401	52	359	47
2. Zespół Szkolno - Przedszkolny w Żelkowie	127	23	120	24	104	23
3. Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Stowięcinie	126	26	124	25	132	28
4. Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Pobłociu	188	24	192	25	171	25
5. Społeczna Szkoła Podstawowa i Społeczne Gimnazjum w Szczypkowicach	36	16	30	16	0	0
Razem	864	144	867	142	766	123

Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego:

Przedszkole publiczne - 2

- 1) Przedszkole gminne w Głowczycach – 95 dzieci
- 2) Przedszkole gminne w Żelkowie - 0

Punkty przedszkolne - Punkt przedszkolny w Żelkowie (14)

Niepubliczne jednostki systemu oświaty:

- 1) Przedszkole Niepubliczne „Kubuś Puchatek” w Pobłociu – 54 dzieci.

12.2. Stypendia naukowe

W roku szkolnym 2019/2020 przyznano Stypendia Wójta za wybitne osiągnięcia w nauce, zgodnie z Uchwałą Nr XXXI/296/2017 Rady Gminy Głowczyce z dnia 29 sierpnia 2017 oraz Uchwały nr XXXI/295/2017 Rady Gminy Głowczyce z dnia 29 sierpnia 2017 r. w sprawie przyjęcia „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży z terenu Gminy Głowczyce”. Przyznanych zostało **14 stypendiów** za wybitne osiągnięcia w nauce na łączną kwotę **10.000,00 zł** (w 2018 r. – 5.700,00 zł, w 2019 r. – 6.000,00 zł).

Nazwa placówki	Liczba uczniów, którzy otrzymali stypendium
ZSP GŁÓWCZYCE	6
ZSP ŻELKOWO	3
SP POBŁOCIE	4
SP STOWIĘCINO	1

12. 3. Dotacje oświatowe i projekty unijne

W 2020 roku gmina otrzymała dotacje na:

- 1) „Dotacja podręcznikowa” - kwota dotacji 83.956,76 zł
- 2) dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników - kwota dotacji: 86.297,90 zł

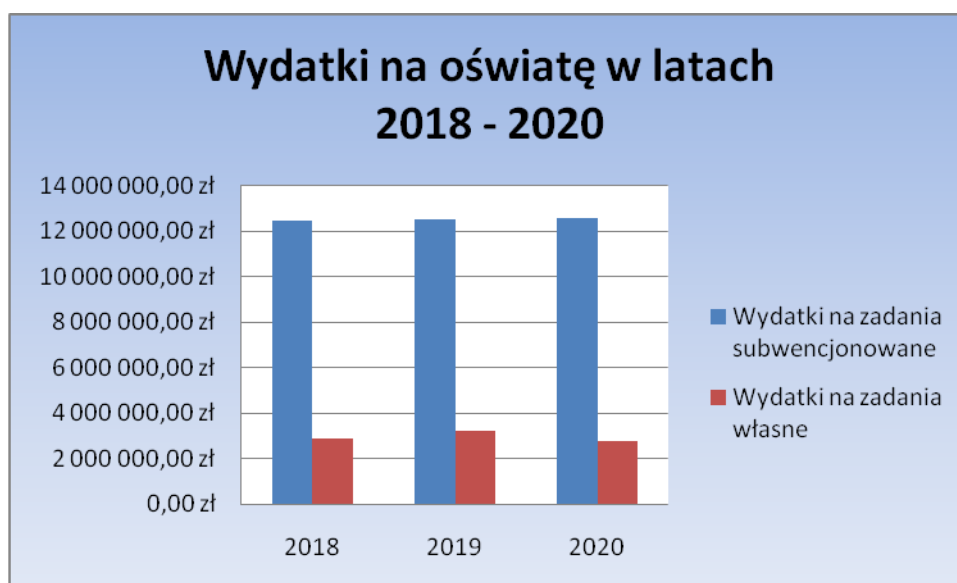
Gmina pozyskała pieniądze z projektów unijnych w ogólnej kwocie: **188.060,00 zł** na Program „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła plus” oraz „Akademia kompetencji cyfrowych”, w ramach których zakupionych zostało **40 laptopów i 110 tabletów**.

12.4. Wydatki na oświatę

W latach 2018 – 2020 wydatki na oświatę kształtowały się następująco:

Nazwa wydatku	Wydatki w 2018 r.	Wydatki w 2019 r.	Wydatki w 2020 r.
Wydatki na zadania subwencionowane	12440931,15	12474188,32	12.527.609,64
Wydatki na zadania własne	2867011,50	3188748,06	2.735.010,47
Razem	15307942,65	15662936,38	15.262.620,11

Na wydatki subwencionowane składają się płace wraz z pochodnymi dla nauczycieli i obsługi oraz wydatki związane z utrzymaniem szkół (opał, materiały biurowe, drobne remonty, media). Wydatki na zadania własne dotyczą funkcjonowania przedszkoli, zerówek i punktów przedszkolnych, prowadzenia stołówek oraz dowozu dzieci do szkół.

XIII. ZABYTKI

Gmina Główczyce w 2019 roku przyjęła Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2019-2023, uchwalony Uchwałą Nr XV/130/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami gminy Główczyce na lata 2019 – 2023 jest dokumentem o charakterze uzupełniającym w stosunku do innych aktów planowania

w gminie. Jest dokumentem polityki administracyjnej w zakresie podejmowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania i koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego.

Gmina Główczyce jest niezwykle bogata w obiekty dziedzictwa kulturowego. Są to głównie historyczne założenia pałacowe bądź dworskie z parkami, z zabudowaniami gospodarczymi, folwarkami. W rejestrze zabytków znajduje się 6 zespołów pałacowo-parkowych (Wolinia, Skórzyno, Wykosowo, Gorzyno, Wielka Wieś, Główczyce), 5 zespołów dworsko-parkowych (Cecenowo, Szczypkowice, Żoruchowo, Podole Wielkie, Stowięcino – dwór nie istnieje) i 2 parki (Równno, Żelkowo). Rejestrem zabytków objętych jest kilka obiektów sakralnych na terenie gminy: kościoły w Cecenowie, Stowięcinie i Żelkowie oraz cały zespół kościelny w Głowczycach.

Obecnie większość zabytkowych obiektów posiada nowych właścicieli. Jednak stan obiektów zabytkowych na terenie gminy nie jest zadowalający.

W wielu przypadkach postępuje dewastacja obiektów, które niezabezpieczone przed zniszczeniem, grożą nawet zawaleniem. Dzieje się tak np. w przypadku pałacu w Cecenowie, dworu w Szczypkowicach. W 2020 roku zabytkowy pałac w Głowczycach spłonął, z obiektu zostało jedynie trochę murów.

Są i przykłady pozytywne: odrestaurowany w ostatnim czasie pałac w Wolini, utrzymane w dobrym stanie pałace w Podolu Wielkim, Żoruchowie i Wielkiej Wsi.

Zadania na lata 2019-2023
Umieszczenie przy zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków tablic informacyjnych
Popularyzacja zabytków w szkołach i poza szkołami w formie konkursów i publikacji
Wsparcie finansowe dla właścicieli zabytków – na podstawie Uchwały nr XVII/132/2016 Rady Gminy Główczyce z dnia 28 kwietnia 2016r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji celowej z budżetu gminy Główczyce na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków
Udział w programach wsparcia finansowego i merytorycznego dla właścicieli obiektów wpisanych do rejestru zabytków
Udział w szkoleniach dotyczących ochrony zabytków i edukacji kulturowej

W ramach wsparcia finansowego dla właścicieli zabytków udzielono dotacji w kwocie **30.000,00 zł** na remont dachu na kościele parafialnym w Stowieńcinie oraz udzielono dotacji w kwocie **50.000,00 zł** z przeznaczeniem na remont nawierzchni wewnętrznego ciągu komunikacyjnego przy kościele parafialnym w Główczychach.

XIV. KULTURA, SPORT I TURYSTYKA

Gminny Ośrodek Kultury w Główczychach (GOK) to instytucja, której celem jest prowadzenie działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby w zakresie kultury, sportu, czytelnictwa oraz spędzania czasu wolnego.

Działalność Gminnego Ośrodka Kultury w 2020 roku to:

- 1) działalność placówki GOK w Główczychach i WDK w Pobłociu
- 2) administrowanie obiektami świetlic wiejskich i halą sportową w Główczychach
- 3) organizacja i prowadzenie działalności w świetlicach wiejskich i na hali,
- 4) współpraca ze stowarzyszeniami.

14.1. Wydarzenia i zrealizowane projekty

W 2020 roku GOK w Główczychach zrealizował następujące wydarzenia kulturalne:

Styczeń:

- **Wielkie Kolędowanie w Główczychach** – wydarzenie współorganizowane wraz ze Stowarzyszeniem Michalove. Wizyty kolędników w domach mieszkańców oraz występ w kościele w Główczychach i Stowieńcinie;
- **28. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Główczychach**
- **Ferie Zimowe w Gminie Główczyce** – przez dwa tygodnie w godz. od 10.00 - 14.00 były prowadzone dla dzieci zajęcia plastyczne, kulinarne, warsztaty tworzenia biżuterii i eksperymenty. W świetlicach wiejskich dzieci korzystały z urządzenia Xbox Kinect – gry ruchowe z wykorzystaniem gier komputerowych. Na hali sportowej dzieci brały udział w różnych dyscyplinach sportowych: piłka nożna, ręczna, siatkowa, koszykówka, tenis stołowy, wyciskanie sztangi, pompki;

Luty

- **wznowienie zajęć artystycznych w GOK** po Feriach Zimowych. W ofercie znalazły się: **zajęcia wokalne** dla dzieci i młodzieży, **zajęcia taneczne** dla dzieci, **aerobik** dla kobiet, **Klub Kobiet Kreatywnych, Pracownia Rysunku i Malarstwa** dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- **Wesoly Zakątek Artysty dla dzieci,**
- **Ferie z Projektorem** – czwórka studentów Uniwersytetu Warszawskiego: Julia, Marcelina, Adi pochodzący z Indii oraz Plabon Ahmed - obywatel Bangladeszu, poprowadziła na terenie naszej gminy szereg warsztatów i wykładów.;
- **Bal Karnawałowy dla Dzieci**
- Zakończenie i podsumowanie XV Turnieju Halowej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Główczyce
- **Tłusty Czwartek w Główcyczach** – częstowanie mieszkańców Główczyce pączkami i faworkami przygotowanymi w GOK-u;
- **Spotkanie Literackie w WDK w Poblociu** - spotkanie autorskie, zorganizowane przez Stowarzyszenie „Aktywni na Nowo”, Szkołę Podstawową w Poblociu oraz GOK w Główcyczach. Trójka artystów z naszego regionu podzieliła się z mieszkańcami swoją twórczością;
- Biesiada na ludowo w Stowiecinie
- **Podziel się kropelką krwi** –akcja krwiodawstwa w Główcyczach;
- **Ekologiczny Bal Seniora** – zabawa, która cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców i mieszkank. Wzięło w niej udział ponad 140 seniorów;
- **Spotkanie autorskie z Elżbietą Bednarczyk** – w bibliotece w Główcyczach oraz w Poblociu odbyły się spotkania autorskie dla dzieci z pisarką, tancerką i aktorką Elżbietą Bednarczyk, mieszkającą od ponad 30 lat w Australii;
- **Zbiórka dla Schroniska w Słupsku** – I edycja zbiórki na rzecz zwierząt ze schroniska. Mieszkańcy i mieszkanki Główczyce i okolic włączyli się w akcję, która cieszyła się dużym powodzeniem.

Marzec

- **wystawa prac Romany Małeckiej** – wystawa prac graficznych autorstwa Romany Małeckiej (poetki, malarki i rzeźbiarki). W planach było także spotkanie z artystką z okazji Dnia Kobiet, jednak wydarzenie zostało odwołane ze względu na trwającą pandemię;

Kwiecień

- **Szyjemy maseczki w gminie Głównyzyce!** – akcja społeczna na terenie gminy. Około 50 pań z gminy Głównyzyce szyło maseczki, które trafiły do wszystkich jednostek organizacyjnych (szkół, pracowników socjalnych, ośrodków zdrowia, szpitala, straży, policji, sklepów itd.), a także poprzez sołtysów do naszych mieszkańców. Dzięki zaangażowaniu ludzi powstało ponad 5000 maseczek;
- **Konkurs „Pokaż nam jak czytasz!”** - trzecia edycja konkursu fotograficznego, ukazująca czytelnika z książką. Konkurs na Facebooku;

Maj

- 2 maja - **Święto Flagi** – w związku z panującą pandemią, nie odbyły się tradycyjnych obchody tego święta, w zamian mieszkańcy Głównyzyce otrzymali polską flagę;
- 4 maja – **Sprzątanie rzeki Łeby** – kolejna akcja, w której trzeba było zachować dystans i zasady bezpieczeństwa ze względu na pandemię; rozdzieleni w czasie uczestnicy akcji zebrali kilkanaście dużych worków śmieci;
- 11 maja - **„Maseczkomat”** - Przed GOK-iem oraz Biblioteką Publiczną Gminy Głównyzyce pojawiły się MASECZKOMATY. Darmowe maseczki zapakowane w foliowe opakowania były dostępne dla mieszkańców gminy;
- 26 maja - **Dzień Matki** – konkurs online, polegający na wykonaniu laurki lub napisaniu wiersza z okazji Dnia Matki; z przesłanych prac utworzono galerię online na stronie GOK-u;

Czerwiec

- 1 czerwca - **Dzień Dziecka z Mapą w Ręku** - poszukiwania skarbów ukrytych w miejscowości Głównyzyce;
- **Podziel się kropelką krwi** - akcja krwiodawstwa w Głównyzycach;
- **Szkolenia komputerowe dla mieszkańców gminy Głównyzyce** - w ramach Akademii Kompetencji Cyfrowych, w GOK-u odbyły się szkolenia komputerowe dla mieszkańców gminy, którzy ukończyli 25 rok życia. W darmowym kursie wzięło udział ponad 150 osób;
- **Kolorowe fotoMOTYLKI** - dzięki uprzejmości właściciela, animatorki zagospodarowały pustą i brzydką ścianę obok Biblioteki Publicznej Gminy Głównyzyce. Powstały tam barwne motyle. Kolorowy obraz służy mieszkańcom jako fotościanka. Miejsce odwiedzane przez rodziny z dziećmi, które chętnie pozują do zdjęć;

- **Rozstrzygnięcie Konkursu „Czytamy-Przyklejamy!”** - podsumowanie konkursu oraz losowanie nagród dla czytelników, którzy dostarczyli do biblioteki swoje albumy z naklejkami;
- **Przywitanie Wakacji!** - warsztaty plastyczne dla dzieci, które pod okiem animatorek GOK tworzyły prace malarskie. Tematem było „Magiczne miejsce zabaw”. Podczas zajęć dzieci mogły rozwijać swoje umiejętności plastyczne. Zajęcie odbyły się w plenerze, na terenie hali sportowej w Głównych;

Lipiec

- 3 lipca - **Promocja Książki Emilii Jastrzębek – Zimnickiej** – spotkanie promocyjne siódmego tomiku poezji lokalnej poetki, Emilii Zimnickiej pt.: „Błękit Nieba Nade Mną Wyzłacany Słońcem”, połączone z koncertem piosenki poetyckiej w wykonaniu Kasi Palki. Wydarzenie było transmitowane na żywo;
- 25 lipca - **Maczuga Stołema Pieszy Rajd na Orientację VIII** - do rywalizacji stanęło łącznie 140 osób;
- lipiec - sierpień - **Wakacje z GOK** – pod okiem animatorek dzieci uczestniczyły w różnych formach aktywnego wypoczynku (zajęcia plastycznie, kulinarnie, gry i zabawy). Ze względu na wytyczne rządowe, zajęcia odbywały się z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. Na hali sportowej oraz świetlicach wiejskich liczba dzieci w grupie była ograniczona do 12 osób;

Sierpień

- 7 i 15 sierpnia – **Wycieczka do Gorzelnicy w Podolu Wielkim** – zwiedzanie obiektów, w których w zabytkowym wnętrzu, w oparciu o nowoczesną aparaturę, powstają trunki zdobywające nagrody i uznanie w kraju i za granicą;
- 10 – 14 sierpnia - **Programowanie LEGO Mindstorms** – bezpłatne warsztaty prowadzone w formie online przez studentki kierunków informatycznych w ramach programu wolontariackiego IT for SHE. Dzieci i młodzież miały okazję nauczyć się podstaw programowania, dowiedzieć się, jak działają roboty oraz wiele innych;
- 20 sierpnia – **Rodzinną Wycieczką Rowerową do Kluk**
- **Konkurs „Wakacje w Obiektywie”** – konkurs fotograficzny, zorganizowany na Facebooku, polegający na podzieleniu się swoim zdjęciem z wakacji;
- **Konkurs „Przyjaciele Dobrego Klimatu – Drugie Życie Odpadów** – rozpoczęcie konkursu zorganizowanego przez młodzież działającą w ramach projektu Przyjaciele

Dobrego Klimatu. Główną ideą konkursu było propagowanie i pogłębianie wiedzy z zakresu ochrony środowiska, szczególnie zagadnień związanych z segregowaniem i recyklingiem odpadów;

Wrzesień

- **Balladyna w Głowczycach – Narodowe Czytanie 2020** - dziewiąta edycja ogólnopolskiej akcji zainicjowanej przez Prezydenta RP;
- **Konkurs „Na Chleb i Wieniec” – Dożynki Gminne**
- **Podziel się Kropelką Krwi**
- **Pierwsze Głowczyckie Spotkanie Twórcze** - projekt organizowany wspólnie ze stowarzyszeniem Michalove polegający na stworzeniu ceramicznego herbu Gminy Głowczyce;
- **Śladami Maczugi Stołema** – pieszy rajd na orientację dla uczniów szkół z gminy Głowczyce;
- **Podsumowanie konkursu „Przyjaciele Dobrego Klimatu – Drugie Życie Odpadów”** – rozstrzygnięcie konkursu zorganizowanego przez młodzież działającą w ramach projektu Przyjaciele Dobrego Klimatu. Łącznie wpłynęło około 50 prac;

Październik

- **Rozpoczęcie Nowego Roku Artystycznego w GOK** – oferta artystyczna GOK-u została wzbogacona o nowe zajęcia:
  - ❖ **Wesoły Zakątek Artysty i Pracownia Kreatywna** dla dzieci,
  - ❖ **zajęcia komputerowe** dla seniorów,
  - ❖ **robotyka i programowanie** dla dzieci i młodzieży,
  - ❖ **język angielski** dla klas IV – V, VI – VII, VIII oraz dla dorosłych,
  - ❖ **karate** dla dzieci i młodzieży,
- 10 października – **XV Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Wójta Gminy Głowczyce** – w zawodach wzięło udział 6 zespołów, które zostały podzielone na dwie grupy;
- **Malujemy Graffiti w Głowczycach** - na osiedlu Na Wzgórzu w Głowczycach młodzież wzięła udział w tworzeniu muralu;
- **Drugie Głowczyckie Spotkanie Twórcze** - projekt organizowany wspólnie ze stowarzyszeniem Michalove, gdzie razem z mieszkankami Głowczyc tworzyliśmy ceramiczny herb Głowczyc;

- **Warsztaty plastyczne „Dyńowe Szaleństwo” cz.1**
- **Główczyckie Spotkania Twórcze i Przyjaciele Dobrego Klimatu** – podsumowanie projektów;

Listopad

- **Zajęcia Online** –zajęcia wokalne, taneczne, karate oraz język angielski zostały przeniesione do sieci;
- **Książka na telefon** – akcja skierowana do osób starszych, chorych i z niepełnosprawnościami. Celem inicjatywy było umożliwienie wypożyczania i czytania książek osobom, które z różnych powodów nie są w stanie dotrzeć osobiście do biblioteki;
- **Rozdajemy Flagi z okazji Święta Niepodległości!** - akcja na terenie miejscowości Główczyce.
- **Święto Niepodległości w Główczycach** – szereg działań zachęcających mieszkańców Główczyc do bezpiecznego świętowania;
- **Misiowy Konkurs Fotograficzny** – konkurs organizowany na Facebooku, polegający na udostępnieniu zdjęcia ulubionej książki wraz ze swoim pluszakiem;

Grudzień

- **Gra terenowa „Na Mikołajkowym Szlaku”** -
- **Podziel się Kropelką Krwi** – akcja krwiodawstwa w Główczycach;
- **Mikołajki w Główczycach** - na główczyckich ulicach można było spotkać Świętego Mikołaja, który w towarzystwie Śnieżynek obdarowywał mieszkańców cukierkami;
- **Rozstrzygnięcie Misiowego Konkursu Fotograficznego** – ogłoszenie zwycięzców konkursu na Facebooku;
- **Zimowa Zbiórka dla Schroniska w Słupsku** – druga edycja akcji charytatywnej;
- **Zbiórka dla Dzieci z Domów Dziecka w Słupsku i Ustce** – akcja charytatywna .

14.2. Działalność sekcji i grup

W GOK-u prowadzone są następujące sekcje: **wokalna, taneczna, aerobik**. Ponadto: **Klub Kobiet Kreatywnych** – cotygodniowe zajęcia w których bierze udział grupa pań, zajmujących się wyszywaniem, szydełkowaniem, filcowaniem, robieniem na drutach, haftem tradycyjnym oraz innymi warsztatami rękodzielniczymi;

Klub Teatralny GOK – w jego ramach są organizowane wyjazdy na spektakle teatralne do Słupska

Dyskusyjne Kluby Książki – działają w Pobłociu w i Główczychach.

14.3. Biblioteka publiczna i jej filie

Biblioteki wypełniają zadania gromadzenia, opracowywania, udostępniania zbiorów bibliotecznych oraz udzielają informacji i upowszechniają czytelnictwo.

Księgozbiór na koniec 2019 roku wynosił 21711, zaś na koniec 2020 roku 23479 woluminów. Intensywna rozbudowa księgozbiorów podyktowana jest koniecznością spełnienia wymogów projektowych (dla przykładu - w 2017 roku - 18527 woluminów, w 2019 - 19175 woluminów). W przeliczeniu biblioteki posiadają 263 woluminów na 100 mieszkańców gminy.

Na początku roku zarejestrowano 664 aktywnych czytelników biblioteki w Główczychach, zaś na koniec roku 552 osoby, co daje odpowiednio 7,34 i 6,18 czytelników na 100 mieszkańców. Spadek czytelnictwa spowodowany jest czasowym wyłączeniem biblioteki głównej i filii związanym z przeciwdziałaniem koronawirusowi, a także stałą obawą seniorów przed przebywaniem w miejscach publicznych.

Działania całoroczne:

- akcja „Uwolnij książkę, zabierz za darmo do domu, przeczytaj, przynieś i zostaw innym”;
- „Z książką na start” i „Mała książka, wielki człowiek”.
- „Z Biblioteką do Kultury”, to karta biblioteczna Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Dąbrowskiej w Słupsku oraz Bibliotek - Partnerów Programu „Z Biblioteką do Kultury” - uprawniająca do korzystania ze zbiorów wybranych bibliotek w powiecie słupskim;
- akcje promujące czytelnictwo (do czerwca 2020) „Czytanki – Przyklejanki”, „Książkowe naklejkobranie” (od października 2020).

14.4. Sport i turystyka

Obiektami służącymi zaspakajaniu potrzeb kultury fizycznej i sportu są place zabaw, siłownie plenerowe, boiska sportowe, sale sportowe przy gminnych szkołach oraz hala widowiskowo - sportowa w Główczychach.

Hala sportowa jest bezpłatnie udostępniana szkołom z gminy Główczyce (na potrzeby prowadzenia zajęć sportowych w ramach godzin lekcyjnych oraz wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych wymagających dużej sali, a także na SKSy oraz turnieje sportowe); klubom sportowym z gminy Główczyce, a także dzieciom i młodzieży szkolnej; młodzież przychodzi również popołudniami grać w tenisa, piłkę siatkową i inne gry. Odbywają się w niej również zajęcia aerobik i zumba dla kobiet oraz funkcjonuje ogólnodostępna siłownia. Na hali zatrudniony jest instruktor, który włącza się w pomoc przy organizacji zawodów sportowych dla szkół oraz dla dorosłych, prowadzi liczne sekcje sportowe (piłka nożna, piłka ręczna, siatkówka, dla dzieci w różnym wieku), pomaga ćwiczącym na siłowni.

Lokalizacja siłowni zewnętrznej	Wyposażenie
Główczyce	<ul style="list-style-type: none"> • wioślarz, • prasa nożna + ławka, • rowerek, • orbitrek, • wahadło + biegacz + twister
Stowięcino	<ul style="list-style-type: none"> • wahadło + biegacz + twister, • orbitrek + wioślarz, • wyciąg górny + drążek gimnastyczny, • koła podwójne, • prasa nożna
Wolinia	<ul style="list-style-type: none"> • wahadło + biegacz + twister, • orbitrek, • wyciąg górny, • prasa nożna

Na terenie Gminy działają stowarzyszenia kultury fizycznej i uczniowskie kluby sportowe.

STOWARZYSZENIA KULTURY FIZYCZNEJ

1. Gminne Towarzystwo Sportowe „Sokół” Szczypkowice, 76-220 Główczyce
2. Ludowy Zespół Sportowy „Orkan-Seeger” w Cecenowie, 76-220 Główczyce
3. Klub Sportowy „Jantaria” w Pobłociu, 76-220 Główczyce
4. Stowarzyszenie Sportowe "Krokusy" w Stowięcinie, 76-220 Główczyce
5. Główczyckie Towarzystwo Sportowe "BŁĘKITNI" w Główczycach, ul. Skórzyńska 5, 76-220 Główczyce

UCZNIOWSKIE KLUBY SPORTOWE:

1. UKS „Atlas” SP Główczyce, ul. 22 Lipca 16, 76-220 Główczyce
2. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „ŻELKI” Żelkowo, przy ZSP w Żelkowie.

W związku z sytuacją pandemiczną nie odbyło się wiele zaplanowanych na ten rok wydarzeń sportowych. W okresach, kiedy były takie możliwości, zorganizowane zostały następujące wydarzenia:

- **XV Turnieju Halowej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Główczyce**
- **Maczuga Stolema Pieszy Rajd na Orientację VIII**
- **Wycieczka rowerowa do Kluk**
- **Śladami Maczugi Stolema dla szkół**
- **XV Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Wójta Gminy Główczyce**

TURYSTYKA

Czynnikami warunkującymi konkurencyjność regionu obok atrakcyjnej lokalizacji są: stan środowiska naturalnego oraz jego atrakcyjność turystyczna. Czynniki te wpływają na jakość życia mieszkańców regionu oraz na napływ podmiotów gospodarczych i kapitału spoza niego. Atrakcyjność lokalizacji gminy Główczyce należy oceniać bardzo wysoko. O atrakcyjności rekreacyjnych terenów wiejskich świadczy obecność szlaków turystycznych. Na obszarze gminy Główczyce znajdują się trzy ciekawe szlaki:

Droga Nadmorska (trasa samochodowa)

Trasa: Żoruchowo – Żelkowo – Choćmirówko – Będziechowo – Rumsko – Klęcinko – Główczyce – Rzuszcze – Pobłocie – Cecenowo 31 km

Szlak Południowy (szlak pieszy)

Trasa: Łeba – Żarnowska – Gać – Izbica – Lisia Góra – Zgierz – Skórzyno – Kluki – Łokciowe – Smółdzino – Gardna Wielka

Dolina Łupawy (szlak wodny)

Trasa: Smółdzino – Czarny Młyn – Żelkowo – Drzeżewo – Damno – Czarna Dąbrówka

Na terenie gminy Główczyce znajduje się infrastruktura turystyczna, w tym również baza noclegowa:

- Gospodarstwo agroturystyczne w miejscowości Żelkowo (2 podmioty);
- Gospodarstwo agroturystyczne w miejscowości Gorzyno;
- Gospodarstwo agroturystyczne w miejscowości Izbica (3 podmioty);
- Gospodarstwo agroturystyczne „Stajnia Cykada” w miejscowości Główczyce;
- „Gościniec Staropolski” w miejscowości Główczyce;
- „Pałac Wielka Wieś” w miejscowości Wielka Wieś

14.5. Remonty infrastruktury

Remont budynku GOK-u w Główczych

- zakup agregatu i osprzętu do chłodni gastronomicznej
- położenie płytek w chłodni oraz odświeżenie pomieszczeń kotłowni

Świetlice wiejskie – remonty z funduszy GOK Główczyce

- świetlica wiejska **Rumsko** – materiały na malowanie i odświeżenie świetlicy
- świetlica **Będziechowo** - remont dachu, odświeżenie świetlicy wewnątrz (obróbki okien, wymiana lamp, naprawa stropu i podłogi, malowanie pomieszczeń)
- świetlica **Stowięcino** - naprawa instalacji gazowej
- świetlica **Poblocie** - naprawa dachu
- świetlica **Choćmirówko** - wymiana zbiornika bezodpływowego + prace wkoło świetlicy
- świetlica **Wielka Wieś** – remont świetlicy wewnątrz i zagospodarowanie terenu koło świetlicy
- świetlica **Żoruchowo** – wymiana okien na świetlicy
- świetlica **Rzuszcz** - wymiana drzwi, naprawa rynien, naprawa pieca, zakup kostki i prefabrykatów do remontu schodów.

XV. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY

15. 1. Policja

Zadania związane z utrzymaniem porządku publicznego oraz z zapewnieniem bezpieczeństwa realizowane są przez Komisariat Policji w Główczych.

W 2020 roku Gminę Główczyce obsługiwało łącznie 24 funkcjonariuszy, w tym 14 z Komisariatu Policji w Główczytach.

Ogółem ujawniono 2282 wykroczenia, z czego 465 zakończono nałożeniem mandatów karnych, a w przypadku 1772 popełnionych wykroczeń zastosowano „pouczenia”.

Ogółem przeprowadzonych interwencji było 3044, w tym w miejscach publicznych 2997, domowych 47.

W badanym okresie zaistniały 53 kolizje drogowe i 4 wypadki (nie było ofiar śmiertelnych).

Liczba wypełnionych formularzy „niebieska karta” – 23, w tym po raz pierwszy – 22, po raz drugi – 1.

W okresie pandemii policjanci cały czas z zachowaniem środków bezpieczeństwa pełnili służby, codzienne dokonywali sprawdzania osób przebywających na kwarantannie.

15.2. Ochotnicza Straż Pożarna

Na terenie Gminy działa pięć jednostek OSP. Są to OSP Izbica, Poblócie, Dargoleza, Gorzyno i Główczyce. Do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego włączona jest od 1995r. jednostka z Główczytach. Stan osobowy to 22 druhow w Izbicy; 24 druhow w Poblóciu, 19 druhow w Dargolezie; 21 druhow w Górzynie i 59 druhow w Główczytach.

Przy jednostkach w Izbicy, Poblóciu i Główczytach działają Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze. W Izbicy do MDP należy 24 uczestników, w Poblóciu - 15 i 29 w Główczytach. Łącznie jednostki zrzeszają 145 strażaków i 68 członków MDP.

Do podjęcia działań ratowniczych przeszkolonych, przebadanych i ubezpieczonych jest 58 druhow, i tak:

- w Izbicy 12, w Poblóciu 10, w Dargolezie 4, w Górzynie 6 i w Główczytach 26 osób.

Członkowie OSP posiadają uprawnienia do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych oraz ratownictwa medycznego.

Jednostki na swoim wyposażeniu posiadają 8 samochodów ratowniczo-gaśniczych i są to: dwa ciężkie pojazdy, dwa średnie, jeden ratownictwa technicznego, trzy samochody lekkie oraz samochód operacyjny. Wszystkie pojazdy są ubezpieczone i zarejestrowane.

W 2020 roku jednostki brały udział w 145 zdarzeniach.

W 2020 roku jednostki otrzymały dotacje na wkład własny do projektów realizowanych przez Państwową Straż Pożarną. Środki pochodzą z budżetu Gminy i kierowane są do każdej straży

na jej konto. W 2020 roku było to 8000,00zł dla Głównyc; 3000,00zł dla Poblócia; 1000,00zł dla Dargolezy; 1000,00zł dla Gorzyna i 3000,00 zł dla Izbicy.

W okresie panującej pandemii członkowie OSP byli bardzo zaangażowani w pomoc mieszkańcom poprzez roznoszenie ulotek, podawanie komunikatów o przestrzeganiu ograniczeń.

15.3. Zarządzanie kryzysowe

W związku z wystąpieniem w 2020 roku na terenie naszego kraju zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na wywoływaną przez niego chorobę COVID-19, zaistniała konieczność zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa, w celu zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Gminy.

Wdrożone zostały procedury i zasady reżimu sanitarnego oraz prowadzone były następujące działania:

LUTY

- ✓ Zakupiono 4 kompl. odzieży ochrony biologicznej, rękawice gumowe grube, rękawiczki lateksowe, 70 szt. maseczek FFP2, uzupełniono środki odkażające
- ✓ Przeprowadzono szkolenia Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego i Systemu Stałych Dyżurów.
- ✓ Rozpoczęto kampanię informacyjną dotyczącą koronawirusa.

MARZEC

- ✓ Zwoływano posiedzenia GZZK z udziałem lekarzy pierwszego kontaktu.
- ✓ Odwołano gminne wydarzenia i imprezy.
- ✓ Przećwiczono praktycznie przyjęte procedury.
- ✓ Opracowano procedurę elektronicznego przepływu informacji i poleceń.
- ✓ Przedstawiciel wójta uczestniczył w naradach organizowanych przez wojewodę, starostę i służby ratownicze.
- ✓ Uruchomiono GMINNĄ INFOLINIĘ dla mieszkańców.

KWIECIEŃ

- ✓ Zakupiono i rozdano mieszkańcom 7 000 szt. maseczek bawełnianych.
- ✓ Zainicjowano i wsparto finansowo działania wolontariuszy, którzy zaczęli szyć maseczki i bezpłatnie przekazywać je mieszkańcom. Uszyto ponad 10 000 szt.

- ✓ Słupskiemu szpitalowi udzielono wsparcia finansowego w kwocie 15 000 zł. i przekazano maseczki bawełniane.
- ✓ Prowadzono dezynfekcję miejsc publicznych (przystanki, wejścia sklepów, klatki schodowe itd.).

MAJ

- ✓ W jednostkach budżetowych gminy przeprowadzono wizję, której celem było sprawdzenie wprowadzonych zasad sanitarnych.
W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców, wprowadzono przy instytucjach takich jak URZĄD, GOK, OPS, darmowe „maseczkomaty”, gdzie mieszkańcy mogli bezpłatnie zaopatrzyć się w maseczki bawełniane.

CZERWIEC

- ✓ Uaktualniono procedury dotyczące obsługi petentów w jednostkach budżetowych gminy. Stanowiska, na których wymagany jest kontakt z petentem, doposażono w odpowiednie przesłony i bariery ochronne.

LIPIEC-SIERPIEŃ

- ✓ Opracowano i określono warunki techniczne do prowadzenia pracy zdalnej przez urząd i jednostki budżetowe gminy.
- ✓ Zaopatrzone wszystkie jednostki organizacyjne w automatyczne dozowniki płynu dezynfekcyjnego.

WRZESIEŃ-GRUDZIEŃ

- ✓ Uzupełniono środki dezynfekcji i ochrony osobistej.
- ✓ Wyposażono jednostki organizacyjne i Ochotnicze Straże Pożarne w automatyczne stacje pomiaru temperatury i dozowania środków dezynfekcyjnych.

XVI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Na terenie Gminy Głównyzyce działają organizacje pozarządowe o charakterze pomocowym i aktywizującym lokalną społeczność. Organizacje społeczne prowadzą działania na rzecz sportu, aktywności fizycznej, edukacji oraz promocji. Działanie tych podmiotów przyczyniają się do wzmocnienia integracji mieszkańców.

Program współpracy Gminy Główny z organizacjami pozarządowymi na rok 2020 przyjęty został Uchwałą Rady Gminy Główny nr XIV/115/19 z dnia 21 listopada 2019 roku po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Głównym celem współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców gminy oraz podnoszenie poziomu ich życia.

W 2020 roku przedmiotem współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi były głównie zadania realizowane w zakresie sportu, profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz integracji lokalnej społeczności.

Na realizację programu w 2020 roku przeznaczono środki finansowe w wysokości **195 000,00 zł.**

Zakres wsparcia w ramach ogłaszanych przez gminę Główny otwartych konkursów ofert przedstawia się następująco:

- I. Realizacja zadania publicznego Gminy Główny polegającego na wspieraniu i upowszechnianiu kultury fizycznej i sportu w roku 2020.

Lp.	Nazwa podmiotu	Tytuł zadania	Wartość zadania (zł)	Przyznana dotacja (zł)
1	Gminne Towarzystwo Sportowe „SOKÓŁ”, Szczyrkowice, 76-220 Główny	„Gram bo lubię, SOKÓŁ trenuje i gra w piłkę.” Szkolenie piłki nożnej, udział w rozgrywkach i turniejach piłki nożnej.	39 750,00	26 000,00
2	Głównyckie Towarzystwo Sportowe „Błękitni”, ul. Skórzyńska 5, 76-220 Główny	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej w zakresie piłki nożnej na poziomie klasy A i okręgowej. Umożliwienie udziału w rozgrywkach prowadzonych przez Okręgowy Związek Piłki Nożnej na poziomie klasy A i okręgowej.	36 720,00	30 000,00

3	Klub Sportowy „JANTARIA” Pobłocie, Pobłocie 39, 76-220 Główczyce	„Piłka moją pasją”	39 600,00	36 000,00
4	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Żelki” Żelkowo, Żelkowo 26, 76-220 Główczyce	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu oraz krajoznawstwa	42 212,34	27 000,00

II. Realizacja zadania publicznego Gminy Główczyce z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w roku 2020.

Lp.	Nazwa podmiotu	Tytuł zadania	Wartość zadania	Przyznana dotacja
1	Polskie Towarzystwo Krajoznawcze ul. Rydza Śmigłego 3/1, 65-610 Zielona Góra	Kolonie edukacyjne „Ja i Ty zawsze bezpieczni” z elementami profilaktyki uzależnień w Grzybowie- organizacja wyjazdowego wypoczynku letniego dla młodzieży w wieku 8-12 lat zamieszkałej na terenie Gminy Główczyce	20 000,00	17 500,00
2	Polskie Towarzystwo Krajoznawcze ul. Rydza Śmigłego 3/1, 65-610 Zielona Góra	Kolonie edukacyjne „Ja i Ty zawsze bezpieczni” z elementami profilaktyki uzależnień w Grzybowie - organizacja wyjazdowego wypoczynku letniego dla młodzieży w wieku 13-15 lat zamieszkałej na terenie Gminy Główczyce	20 000,00	17 500,00

III. Realizacja zadania publicznego gminy Główczyce w zakresie integracji lokalnej społeczności w roku 2020

Lp.	Nazwa podmiotu	Tytuł zadania	Wartość zadania (zł)	Przyznana dotacja (zł)
1	Kółko Rolnicze – Koło Gospodyń Wiejskich w Stowięcinie Stowięcino 38/4, 76-220 Głównyzyce	Biesiada integracyjna „ACH CO TO BYŁ ZA ŚLUB!”	3 560,00	1 780,00
2	Stowarzyszenie „Aktywni na Nowo” Pobłocie 10, 76-220 Głównyzyce	Seniorzy w Muzeum – wizyta w Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku	4 420,00	3 757,00
3	Stowarzyszenie „Aktywni na Nowo” Pobłocie 10, 76-220 Głównyzyce	Senior w kraju Vikingów – wycieczka krajoznawcza po Szwecji	12 770,00	1 533,00
4	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich Cecenowo 31, 76-220 Głównyzyce	I Gminna Integracja środowiska wiejskiego „Z nami każdy może...”	4 010,00	2 590,00

XVII. AUDYT WEWNĘTRZNY

W 2020 roku przeprowadzone zostały audyty o tematyce:

- 1) Wykorzystanie dotacji przez niepubliczną placówkę oświatową
- 2) Ocena funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej
- 3) Postępowania administracyjne w realizacji zadań Gminy
- 4) Bezpieczeństwo danych osobowych i zarządzanie systemami informatycznymi

Ponadto audytor dokonywał analizy ryzyka w zakresie działania Gminy oraz prowadził czynności doradcze w zakresie realizowania kontroli zarządczej, mające na celu usprawnienie funkcjonowania Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych.

ZAKOŃCZENIE

Rok 2020 pod wieloma względami był inny niż dotychczas. Epidemia koronawirusa i obostrzenia z nią związane wpłynęły na wszystkie sfery naszego życia – społeczną, zawodową, gospodarczą. Z perspektywy roku możemy powiedzieć, że wykorzystując możliwości i wdrażając kryzysowe rozwiązania organizacyjne zdołaliśmy przeprowadzić naszą gminę przez ten trudny czas bez większych strat. Rok 2020 zakończył się mimo wszystko dobrymi wynikami i w większości realizacją zaplanowanych zadań inwestycyjnych. Skupiliśmy się również mocno na zapewnieniu maksymalnego bezpieczeństwa mieszkańcom i na zapewnieniu ciągłości działania samego urzędu. Dzięki wprowadzeniu elastycznej organizacji pracy, urząd działał bez przerwy, choć w dużej mierze skupiliśmy się na zdalnym kontakcie z naszymi mieszkańcami. Nieoceniona była pomoc pracowników socjalnych i naszych strażaków z Ochotniczych Straży Pożarnych.

Mimo niesprzyjających warunków nie zapominaliśmy o naszych priorytetach i zobowiązaniach. Wydatki zostały zrealizowane na poziomie 91% planu, większość zadań została planowo wykonana. Pandemia mocno ograniczyła funkcjonowanie instytucji kultury, a rok 2020 w oświacie zostanie zapamiętany głównie jako rok nauki zdalnej. Było to duże wyzwanie dla uczniów, rodziców, nauczycieli oraz samorządu.

Dziękuję Państwu radnym, sołtysom, pracownikom urzędu, kierownikom jednostek i wszystkim, których praca i zaangażowanie przyczyniły się do dobrego wyniku Gminy Główczyce w 2020 roku.